

Miesięcznie 1 zł.

prenumeratę przyjmuje każda poczta

1 egz. 30 groszy.

Moje Powieści

ILUSTROWANY TYGODNIK DLA WSZYSTKICH

Rok IV.

Niedziela, dnia 9 sierpnia 1936r.

Nr. 32

Piękny jesteś świecie!

*Piękny jesteś świecie — i w pszczoł radosnym
brzęku,
Gdy wracają z pola do uli swych z zbiorami,
I w ciszy, co idzie szeroko wkrąg polami,
Usypiając życie i tłumiąc wszelkie dźwięki.*

*Piękny jesteś, świecie — i w szumie trzcin
i kłosów,
I we wrzawie ptasich rozgłośnych hen,
sejmków
I w cierpkości ostów i w słodczy pokosów
W huku nagłych gromów i w szmerze rzek
strumyków . .*

DANUTA WYRYBKOWSKA

Szumowiny

Powieść sensacyjna na tle stosunków amerykańskich

Sogan już wciągał na siebie stary swój mundur policyjny.

— Ale chwileczkę, panie Sogan — powstrzymał go Karol Winters — trzeba koniecznie, żeby pan ubrał się w cywilne ubranie. Jednego z morderców mam w pokoju w hotelu, gdzie się tymczasowo zatrzymałem i spodziewam się, że wydobędziemy od niego potrzebne zeznania. Gdyby zobaczył pana w mundurze policyjnym, nie dałby się ciągnąć za język, sam pan to przyzna...

— Racja, zupełna racja. Ubiorę się więc w jedyny mój garnitur, ten właśnie, który ma mi służyć na wesele Stefka. Siadajcie panowie, na czym kto może, a ja za kilka minut będę gotów jechać z wami. Po drodze opowiemie mi szczegółowo całą sprawę.

Wszedł do przyległego pokoiku, który służył mu za garderobę i sypialnię, skąd po chwili poczęły dochodzić uszu czekających odgłosy wysuwania szuflad i szurgot pośpiesznie wkładanych trzewików. Potem nastąpiła chwila ciszy, przerywana głośnie przkleśstwem:

— A niech to najjaśniejszy piorun trzaśnie! Stefan, chodź tu do mnie, pomożesz mi zapiąć ten przeklęty kołnierzyk. We drzwiach stanął Sogan z rozczervenioną twarzą, mordujący się z upartą spinką od kołnierzyka.

— Żeby z piekła nie wyjrzał, kto wynalazł te obroże! — złościł się policjant, pochylając się w ten sposób, żeby Stefan mógł zapiąć kołnierzyk.

Ostatecznie udało się Stefanowi ustroić Sogana w kołnierzyk i krawat, poczem wszyscy czterej wyszli z domu, by wsiąść do samochodu Sogana i jechać na miejsce.

Ożywiony ruch panował już na ulicach miasta, gdy samochód wiozący ich stanął opodal hotelu, w którym Karol miał wynajęty pokój. Po drodze opowiedział Soganowi wszystkie szczegóły o Poterze i umówił się, że on pójdzie do hotelu pierwszy, a oni mają przyjść tam dopiero za kilkanaście minut, gdy ujrzą go otwierającego okno wychodzące na ulicę, gdzie stanął ich samochód.

Nie wysiedli tedy z maszyny, tylko rozmawiali dalej we trzech, podczas, gdy Karol Winters obszedł narożnik ulicy i wszedł do hotelu. Nie zatrzymując się na dole, pobiegł prosto na drugie piętro, gdzie znajdował się jego pokój i wkrótce stanął przed drzwiami.

Chwilkę nasłuchiwał, trzymając ucho przy samych drzwiach. W pokoju panowała zupełna cisza. Zdziwiło go to cokolwiek, był bowiem przygotowany na odgłosy chrapania pijaka. Zaniepokojony, wyjął z kieszeni klucz, otworzył drzwi i szybko wszedł do wnętrza.

W pokoju nie było nikogo.

Na stole leżała przewrócona butelka od wódki i kilka niedopałków papierosów, jako jedyni świadkowie, że w tym pokoju był kilka godzin temu Ben Poter.

— Uciekł! — mruknął Winters, prz gryzając wargi. — Widocznie nie zamknąłem dobrze drzwi, ptaszek obudził się i poszedł sobie najspokojniej. Naprawdę pobudziłem Burskiego i Stefana i przyciągnąłem ich tu razem z Soganem. Wszystko napróżno.

Okazało się, że Winters zamknął drzwi na klucz od strony korytarza, nie przypuszczając, że zamek był tylko zwykłym zatrzaskiem, zamykającym się na klucz od zewnątrz, podczas, gdy od strony pokoju wystarczyło obrócenie klamki, by drzwi się otworzyły.

Wyszedł z pokoju i udał się do czekających w samochodzie, by opowiedzieć im, że wszystko na nic, gdyż Poter ulotnił się z hotelu.

— Ha — łodezwał się Sogan, kiwając głową — sprytniejszy widocznie, niż się zdawało. Spozstrzegł, że niepotrzebnie wygadał się, wytrzeźwiał od razu i teraz będzie milczał jak grób. Głupia sprawa...

Na twarzy Wintersa odbiło się szczerze zmartwienie.

— Szkoda — powiedział ponuro. — umiałem skorzystać ze sposobności, jaka może się więcej nie trafić. Trudno, muszę próbować na nowo.

Chciał zaraz iść do salonu Gerbera, ale powstrzymał go od tego Sogan, mający więcej doświadczenia i znajomości postępowania z bandytami.

— To na nic — rzekł. — Niech pan się porządnie wyspi, bo widzę po pańskiej twarzy, że nie spał pan wcale, a ja postaram się dostać do tego pana przez moje znajomości w tych kółach. Gwałtem nic z niego nie wydobędzie, trzeba znów użyć podstępu. Według tego, co pan opowiedział niema najmniejszej wątpliwości, że on razem z Gerberem zamordowali pańskiego brata, a nakłonił ich do napadu Harden. Niech więc pan poczeka że dwa dni, a ja się tem zajmę.

Winters zgodził się na propozycję Sogana. Zabrał z hotelu walizkę i udał się z Burskim do Brooklyna z zamiarem pozostania u Burskiego do czasu, kiedy Sogan zawiadomi ich o wyniku swoich usiłowań.

Sogan, pożegawszy Burskiego i Wintersa, którzy pojechali taksówką do domu, po chwilowym namyśle pojechał zwolna w stronę, gdzie mieściła się stacja policji tej dzielnicy, w której znajdowała się spelunka Gerbera. Przypominał sobie, że na tym właśnie posterunku pełni służbę jeden z jego dawniejszych kolegów, Irlandczyk, jak on sam człowiek uczciwy i nie maczający rąk w brudnych sprawach przedajnej służby bezpieczeństwa.

Do niego postanowił zwrócić się z prośbą o pomoc w wyszukaniu Bena Potera, spodziewając się, że policjant, który od dłuższego czasu pełnił służbę w tej dzielnicy, łatwo będzie mógł dać mu potrzebne wskazówki.

Przypadek zdarzył, że znajomy Sogana właśnie wychodził z budynku po-

Na międzynarodowym konkursie śpiewaczym w Wiedniu, w którym wzięło udział 250 śpiewaków, 3 nagrodę uzyskała śpiewaczka polska p. Walerja Jędrzejewska ze Lwowa, którą widzimy na naszym zdjęciu.

licji po oddaniu służby w ręce innego i zmierzał w stronę swego mieszkania. Poznał go Sogan natychmiast. Zatrzymał samochód, wyskoczył szybko i podszedłszy z tyłu do idącego, uderzył go silnie po ramieniu.

— Jak się masz, Pat! — krzyknął wyciągając rękę na powitanie.

Zaczepony, nie poznając w pierwszej chwili Sogana w cywilnym ubraniu, zachnął się gniewnie i już otworzył usta, by zwymyślać napastnika, gdy Sogan nie dawał mu przyjść do słowa, mówiąc:

— Cóż to, tak ci się dobrze powodzi, że już nawet starego Sogana nie poznajesz?

— A bodajże cię lichy wzięło — odpowiedział śmiejąc się już policjant. — Któżby cię mógł poznać tak wystrojonego? Jak się masz, stary! I skąd się tu wzięłeś w moim rewirze, do tego jeszcze po cywilnemu.

— Doskonale, że cię spotkałem — odparł Sogan. — Widzę, że wracasz ze służby, to i masz trochę czasu. Może wejdziemy gdzie na chwilę. Chciałem właśnie z tobą pogadać.

— Chodź do mnie. Niedaleko mieszkam. Zjemy razem śniadanie i powiesz mi o co ci chodzi.

Za kilka minut znaleźli się w mieszkaniu Pata, który jako stary kawaler odnajmował dwa pokoje od jednego z żonatych kolegów z policji. Wpuściwszy Sogana do pokoju, Pat polecił gospodyni, by przygotowała śniadanie na dwie osoby i powrócił do gościa.

— Zaraz dostaniemy coś do zjedzenia — rzekł, otwierając małą skrzynkę, stojącą pod łóżkiem. — A przed śniadaniem kropniemy sobie po jednym.

Wyjął butelkę kanadyjskiej wódki, nalał dwie spore lampki, a resztę schował troskliwie do skrzynki.

Wypiwszy wódkę, zjedli śniadanie, przyniesione właśnie przez gospody-

nie domu. i zapalili długie, cienkie cygara podrzędnej jakości, których Sogan, jak zwykle miał spory zapas w kieszeni.

— Tak — rzekł Pat, odsapując głośno. — Teraz człowiek lepiej się czuje. Bardzo rad jestem, że mogłem cię ugościć w mojej kawalerskiej dziurze. Ale chciałbym się dowiedzieć, co cię tu właściwie sprowadziło? Wiem, że bez ważnego interesu nie ruszyłbyś się z domu... No, gadaj stary!

— Hm... sprawę mam rzeczywiście — odparł Sogan, puszczając olbrzymi kłęb dymu. — Chciałbym dowiedzieć się bliższych szczegółów o niejaki Benie Poterze. O ile wiem, jest on jednym z pomocników waszego słynnego Gerbera.

— Ben Poter? Czekałno... Aha... już wiem. To „Kid“. Zwykły bandyta i pijak nałogowy. Chłop ogromnego wzrostu i siłacz. Czegóż chciałeś od niego?

— Mam silne podejrzenie, że ów Kid, jak go nazywasz, jest mordercą, albo jednym z morderców Piotra Wintersa. Pamiętasz tę sprawę?

— Przypominam sobie.

— Czy nie mógłbyś go aresztować? pod jakimkolwiek pozorem, aby tylko był zamknięty na jakiś czas.

— Nie, bracie. Wymagasz ode mnie za wiele. Kid znajduje się pod opieką Gerbera, a ten łotr jest w najlepszych stosunkach z naszym kapitanem. Nie masz pojęcia, co się tu dzieje. Począwszy od kapitana, wszyscy policjanci są stale opłacani przez Gerbera i na sprawki jego patrzą przez palce. Ja jeden nie pobieram drugiej pensji od bandyty i dlatego radziły mi się stąd wygrzyźć. Choćbym nawet aresztował tego ptaka, nie zamknęliby go wcale. Zaraz znajdzie się kaucja, aresztowanego wypuszczą, a ja mogę dostać kulka w łeb podczas pełnienia nocnej służby na ulicy. Musisz przecież wiedzieć, że w tej dzielnicy już kilku policjantów padło od kul bandytów.

— Ładne rzeczy — mruknął Sogan.

— Więc do tego już u was doszło, że boicie się aresztować zbrodniarza, podejrzanego o morderstwo?

— Tak wygląda — odpowiedział Pat z rezygnacją. — Jeżeli tak dalej pójdzie, to za jakiś czas nie będzie ani jednego uczciwego człowieka w policji.

— Ładnych czasów doczekaliśmy się, Pat — odpowiedział Sogan. — Więc powiadasz, że nie możesz postarać się o to, by Poter znalazł się w klatce?

— Nie, bo nie chcę narażać się na prześladowanie ze strony Gerbera, a raczej mojej władzy. Pragnę posłużyć jeszcze do końca roku i zupełnie usunąć się z policji. Toż mi życie miłe...

— Ha, trudno. W takim razie będę musiał szukać innego sposobu na Potera. Może inną drogą dostanę go w ręce.

Pożegnał Pat i wyszedł na ulicę, rozmyślając głęboko o potędze butlegierów, którzy tak skutecznie potrafili opanować policję i władzę miejskie. Zawiedziony w nadziei, że stary zna-

Światowej sławy „czarodziejka tafli lodowej“, Sonja Henie, została zaangażowana do filmu i przebywa obecnie w Hollywood. Na zdjęciu widzimy Sonję (z prawej) z okresu sportowych triumfów i (z lewej) już jako adeptkę sztuki filmowej.

jomy pomoże mu do wydobywania zeń z Potera, postanowił na własną rękę spotkać się z bandytą.

Krwawy szal mordercy

Ben Poter obudził się w niespełna godzinę po wyjściu Karola Wintersa z hotelu. Nie zdając sobie sprawy, gdzie się znajduje, chwilę siedział na łóżku i usiłował zebrać myśli. Wolno i niedokładnie pracował odurzony oparami alkoholu mózg bandyty. Przesuwały mu się przez głowę straszne, krwawe obrazy. Ujrzał w wyobraźni leżącego na ziemi Wintersa i ohydną ranę na czaszce zamordowanego. To znów widział bezczelnie uśmiechniętego Gerbera, podającego mu ową tysiąc dolarów, jako jego udział w podziale łupem.

W pokoju było jeszcze ciemno. Zwłóknął się powoli z postania i otmakiem dotarł do drzwi. Przeciągnął ręką po ścianie i namacał łącznik elektryczny. Naciśnął guziczek i jaskrawe światło żarówki oblało blaskiem cały pokój.

Zdziwił się, że w pokoju, oprócz niego, nie było nikogo. Na stole stała opróżniona do połowy butelka z wódką.

Chwiejnym krokiem doszedł do stołu, ujął flaszkę i przechylił ją do ust. Rozległo się ciche bulgotanie i po chwili butelka wypadła mu z ręki, z głośnym stukiem tocząc się po stole.

Usiadł na fotelu przy stole i przyślonął oczy ręką. Zdawał się usypiać, gdy nagle zerwał się z głośnym przekleństwem. W chorej wyobraźni zamajaczyło mu wielkie, ohydne krzesło o dziwnym oparciu i poręczach, z których zwisały jakieś paski z sprzączkami. Ujrzał się siedzącym w tem krześle, a obok niego kilku ludzi w ubraniach strażników więziennych. O kilka kroków przed krzesłem stała grupa ludzi. Jeden z nich czytał coś

z wielkiego arkusza papieru, drobno zapisanego i zaopatrzonego jakimiś czerwonymi pieczęciami.

— To krzesło elektryczne — szepnął — i ja w niem siedzę. A tam stoi prokurator i sędzia. Za chwilę przywiążą mnie i puszcza prąd...

Przez olbrzymie ciało pijaka przeszedł zimny dreszcz. Nieopisany strach chwycił go za gardło i oddech zatałmował. Zimne krople potu poczęły spływać po czole, zęby szczękały jak w febrze.

Na chorym mózgu rysowały się coraz dziłsze, straszniejsze obrazy. Zdawało mu się, że wśród grupy urzędników, stojących w komnacie śmierci, widzi Gerbera i Hardena z szyderczo uśmiechniętymi twarzami, zajętych poufałą rozmową z prokuratorem.

Po chwili widzenie rozwiało się, ustępując miejsca zupełnej ciemności i jakimś przykremu łomotowi w mózgu. Na skronie wystąpiły mu grube żyły, drgające szybkim tętnem wzburzonej krwi. Otworzył oczy, wstrząsnął się i matowym wzrokiem spojrzał dokoła siebie.

W pokoju panowała niczem nieznaną cisza. Przez zamknięte okna dochodził tylko oddalony, ledwie dosłyszalny odgłos rzadko przejeżdżających samochodów.

Poter powstał ciężko, otarł pot z czoła i włożywszy czapkę na głowę, skierował się ku drzwiom. Odsunął zatrzask lichego zamka i wysunął się na słabo oświetlony korytarz. Nie ujrzał nikogo. Wolnym, chwiejnym krokiem zszedł ze schodów, zasłanych starym, mocno zniszczonym chodnikiem, przeszedł niespostrzeżony obok pograżonego w drzemce nocnego portjera i znalazł się na ulicy. Szedł powoli w stronę knajpy Gerbera.

(Ciąg dalszy w nast. numerze)

Skarby Chana Mugańskiego

Powieść sensacyjna Tłum. Jerzy Łaskowski
Część I.

— Do wschodu słońca głowa Dżafara ma leżeć pod moim progiem! A jeżeli nie zrobicie tego, to do następnego dnia koło moich drzwi będą już trzy głowy leżały, zamiast jednej.

— I? — cicho zapytała Mar-Molli.

— I głowa Dżafara była o oznaczonym czasie na oznaczonym miejscu. Widziałem ją... Później widziałem dużo ściętych głów i sam nie mało ściałem, ale ta pierwsza pozostała w mojej pamięci na zawsze...

Mar-Molli szukała odosobnienia z Ammalatem, zwierzała się przed nim ze wszystkim, jak przed nikim więcej, ale zawsze milczała o tragicznym samobójstwie księcia Lobkowicza i o swej roli, jaką odegrała w fatalnym życiu austriackiego aystokraty.

Jakoś nieznacznie tylko napomknęła;

— A po dwóch latach po śmierci ojca, przeżyłam jeszcze jeden wstrząs...

Zauważywszy, że za dużo powiedziała, Mar-Molli przeszła na inny temat.

13. „Szlachetny Senjor“

Gafani obserwował wypadki w Kordueli.

Barbasan objął władzę. Kosztowało go to dziesięć milionów pezo, zrabowanych w bankach „dla dobra narodu“ (po ogłoszeniu się dyktatorem).

Część milionów stopniała w kieszeniach tych, którzy brali udział w przewrocie po stronie Barbasana, lwia część zaś przypadła w udziale dowódcom różnych półwojskowych organizacji, noszących głośnie nazwę „guerillasów śmierci“ i składających się z uzbrojonych szumowin. Bandy te uzbrojone od głów do nóg, i dlatego groźne, czyniły gwałty i nadużycia.

Na tych właśnie „guerillasach śmierci“ opierał swoją władzę Barbasan, pokrewny im duchem.

Armja regularna, a zwłaszcza kawalerja, dlatego tylko nie przeszkodziła Barbasanowi zasiąść w pałacu prezydenta, że przewrót, dokonany szybko i zreźnie, zaskoczył wojsko.

Zaczęła się „czystka“.

W ministerstwach, poselstwach, na czele pułków i dywizyj, słowem wszędzie Barbasan umieszczał swoich ludzi, usuwając z gorączkowym pośpiechem zwolenników prezydenta, zabitego przez jednego z „guerillasów śmierci“ podczas przewrotu.

W korduelskim poselstwie w Mursji Barbasan również dokonał „czystki“ w 48-u godzinach.

Korduelskie poselstwo mieściło się w dużej willi na brzegu morza na peryferjach stolicy. palmowy park poselstwa ciągnął się aż do wybrzeża, gdzie znajdowały się łazienki i elegancka przystań.

Motorowy jacht, na którym powiewała biała o-zielono-pomarańczowa bandera, był zawsze do usług posła i attaché wojskowego.

Po zjedzeniu obiadu w obozie, udał się do miasta.

Tam skierował swoje kroki Gafani. Początkowo celem dokonania wywiadu.

Szoferowi kazał czekać koło kawiarni „Nationale“. Sam zaś udał się w dalszą drogę taksówką. W pewnej odległości od poselstwa, odprawił taksówkę i zbliżył się do wysokiego, żelaznego ogrodzenia willi.

Nad wejściem, na długim maszcie łopotał w ciepłym wietrzyku biało-zielono-pomarańczowy sztandar.

Gafani siedł tak głęboko zamyślony o swoim rywalu, że nie zauważył nawet dwóch tegich wasali, którzy wyrosli przed nim, jak z pod ziemi.

— On! — krzyknął pierwszy.

— On! — potwierdził drugi.

Chwycili Gafaniego za ręce i tak mocno go trzymali, że Gafani, silny przecież człowiek, nie mógł się nawet ruszyć, będąc całkowicie w ich mocy.

— Jakiem prawem? Coście za jedni? Na obcym terytorjum! — zaprotestował Gafani. — proszę mnie puścić natychmiast... Zrozumiano!

— Powoli, łaskawy panie! Już kilka dni po'ujemy na pana Chanie Mugański! Ale w centrum miasta nie mieliśmy wolnej ręki...

— Ja jestem takim samym Chanem Muganskim, jak wy jesteście chińskimi mandarynami. To prawda że jestem do niego podobny...

— Doskonale!... Opowiadaj!... — zaczęli per „ty“.

— A tymczasem my ciebie odprowadzimy do poselstwa, a tam już niech dochodzą...

— Do poselstwa? Tego tylko chciałem! A kto jest waszym nowym posłem?

— Jego ekscelencja, szlachetny Senjor Eskobedo.

— Eskobedo?... Eskobedo?... — majaczyło w pamięci Gafaniego.

W międzyczasie dwaj osobnicy wpełnęli go przez furtkę.

— A teraz jesteśmy na własnym terytorjum!

Wszyscy mieszkańcy willi stanęli na nogach. Powstało zamieszanie. Ba! z owioną „takiego“ zbiegał! Tak zniechęconego przez dyktatora!

Jego ekscelencja, szlachetny senjor Eskobedo, pałacy metys z podwójną brodą, kończył kolację w zupełnej samotności. On uważał, że zapraszanie sekretarzy do stołu nie przystoi jego „ministerjalnej“ godności...

Na wiadomość o aresztowaniu Chana Mugańskiego, omal nie zadławił się pestką z kompotu. Wykrztusiwszy ją na talerz, wpadł do gabinetu, gdzie stał wiezień w asyście dwóch agentów, mających rewolwery w rękach.

— Zrewidowaliście go? Nie ma broni?

— Miał rewolwer, ale teraz ja go mam, nie on! — zameldował, stając na baczność, jeden z agentów.

To uspokoiło Eskobedę.

Teraz można znęcać się nad drogocenną zdobyczą.

— Jestem zachwycony, Wasza Wysokości, jestem zachwycony... Nie spodziewałem się takiego zaszczytu! Sam się pan pofatygował do mnie...

— Wasza ekscelencjo, najkategoryczniej protestuję! Wcale nie jestem Chanem Mugańskim!

— Co za bezczelność!... Odważ się jeszcze mnie bujać! Poznałem pana od pierwszego wejrzenia! Wreszcie — proszę! — Wziął z biurka fotografię. — Coprawda jest pan tu w mundurze, ale podobieństwo — podobieństwem!

— Panie ministrze, racz pan porównać, aby uniknąć fatalnej pomyłki: budowa czaszki Chana Mugańskiego różni się od mojej. A uszy! U niego małe, przyciśnięte, u mnie znacznie większe i odstające. Czy? U niego wąskie, bardziej azjatyckie. I wreszcie ja jestem tęższy i wyższy...

— Tak, tak... możliwe, możliwe... — powoli miął Ekskobedo, przenosząc wzrok z fotografii na Gafaniego i odwrotnie.

— Mam nadzieję, że przekonałem waszą ekscelencję — tryumfował awanturnik, zyskując na humorze.

— Prawie... Gotów jestem uwierzyć, że pan nie jest Chanem Mugańskim... Gotów jestem uwierzyć... Ale w takim razie kim pan jest, u licha, i poco się pan kręcił koło naszego poselstwa!? W jakim celu? Może pan szpiegował? My nie robimy ceremonji ze szpiegami, i z panem też nie będziemy się bawić! — Ekskobedo pogroził brązowym palcem z ogromnym brylantem, przyczem minę miał groźną.

— Wasza ekscelencjo, — kontynuował Gafani, nie tracąc rezonu, — wyjaśnię wszystko jak najdokładniej, ale pod warunkiem, że pozostaniemy sami. To leży w pana własnym interesie, w interesie bezpie-

czeństwa Kordeli oraz w interesie wysoce czei od-
nego dyktatora generała Barbasana!

Wszystko to niezmiernie zaintrygowało posła.

Eskobedo przeszył Gafaniego przenikliwym spoj-
rzeniem.

Gafani wytrzymał to spojrzenie.

Dostojnym ruchem ręki posel odprawił agentów
do sąsiedniej poczekalni.

— Niech pan siada i mówi!...

Usiedli, wpatrując się w siebie.

I prawie jednocześnie zaczęli:

— Wasza ekscelencjo, zdaje mi się, że miałem za-
szczyt spotkać się już gdzieś z panem...

— Tak jest! I mnie wydało się twarz pana znajo-
mą, poza podobieństwem z Chanem Mugańskim...

Eskobedo wyteżył swoją pamięć wzrokową i my-
słową.

— Zaraz! zaraz!... przecież to pan!... Bezwarun-
kowo pan!... Pamiętam w Szanghaju... Tak! Zna-
lażem!... Pan nazywał się wówczas baronem von
Pinelli...

— To moje prawdziwe nazwisko...

— I... pan był uważany za pierwszego kolportera
fałszywych dolarów meksykańskich... Niech pan spró-
buje twierdzić, że nie było tak, że ja się mylę!...

— Właśnie omylił się pan, ministrze! A może przez
skromność wywyższa mnie pan na rachunek wła-
snego poniżenia?... Tak jest, byłem kolporterem me-
ksykańskich dolarów, ale po panu, ministrze, wów-
czas, gdy raczył pan być generalnym konsulem, Kor-
dueli w Szanghaju...

Eskobedo wcale się nie rozgniewał, przeciwnie,
znacząco mrugnął okiem, jak współnik do współ-
nika.

Opamiętawszy się jednak, że jest posłem, „szla-
chetny“ senjor przyjął odpowiednią pozę.

— Jak się pan teraz nazywa i jakie jest pana
zajęcie?

— Mój pseudonim — Gafani. Po występach w
Szanghaju nie mogłem pozostać baronem von Pinelli.
Czem się zajmuję? Jestem aktorem wielkiej pary-
skiej wytwórni filmowej.

— Patrzcie! Pojawił się talent artystyczny...

— Nie tylko artystyczny, ile kawalerski. Dyrekcia
jest zachwycona moją elegancją, postawą na koniu
i śmiałością wyczynami. I nie tylko dyrekcją!... Gdy
byłem jednorocznikiem w dziewiątym pułku Ka-
rola Stefana, zwrócił na mnie uwagę sam cesarz
Franciszek Józef podczas manewrów pod Czerniow-
cami, gdy brałem udział w uroczystej defiladzie na-
szych ułanów. Zapytał różnie dowódcę pułku: „Kto
jest ten jednoroczny, który jak laleczka siedzi na
koniu?“ — „Baron von Pinelli, Wasza Cesarska Mo-
ści!“ — z dumą odpowiedział pułkownik. Niech się
pan przygotuje. Eskobedo, wkrótce będzie wyświet-
lany film, w którym demonstruję nadzwyczajny nu-
mer: we wściekłym galonie wyrwam, zakopanego
w piasku po samą brodę człowieka, i rzucam go
sobie na siodło. Coprawda, on trzyma ręce nad
głową...

— Niemożliwe! — wyraził wątpliwość Eskobedo —
nawet taki słynny jeździec, jak Chan Mugański, nie
wiem, czyby się zdobył na coś podobnego...

— Wydmuchana wielkość, ten wasz Chan Mugań-
ski! — z pogardą odpowiedział Gafani — ale ale,
właśnie to było celem mojego wywiadu, tak głupio
przerwanego przez pańskich drabów: czy chciałby
pan otrzymać z rak do rak Chana Mugańskiego?
jeszcze ciepłutkiego?...

— Pan drwi sobie ze mnie! — skoczył Eskobedo.

— Miałbym odwagę drwić sobie z ministra Kor-
dueli, będąc na jego terytorium, i mając za swoimi
plecami przez drzwi dwóch potężnych drabów z
trzema rewolwerami, z których trzeci należy do
mnie i o zwrot którego proszę...

— Pan ma rację, Gafani... Ale jestem tak zasko-
czony... Gdzież on się znajduje? — zapalił się metys.

— O, to moja tajemnica! Przytem tajemnica droga.
Głowa Chana Mugańskiego droga kosztuje...

— Jak dla kogo... Komu jest potrzebna głowa
chana?

— Komu?! Barbasanowi!! Pan sam o tem dobrze
wie! Za żywego chana Barbasana da'by... da'by...
— obliczał Gafani — jakie pięćset tysięcy pezo...

— Nigdy! — krzyknął Eskobedo.

— W takim razie, pozwólc pan, że pożegnają...

— Dokądże pan!...

— Wprost do generała Gomeza, ministra spraw
wojskowych Mursji, mojego wielkiego przyjaciela. Za
proponuję mu usługi Chana Mugańskiego w dzie-
dzinie reorganizacji kawalerii. Zapewniam pana, że
za pół roku Mursja taksamo rozpróży Kordueczy-
ków, jak dwadzieścia cztery miesiące temu Korduela
rozbiła Mursję. To będzie wasz korzował drolej,
aniżeli pięćset tysięcy. Bardzo mi było przyjemnie
pana spotkać! Wszelkiej pomyślności!...

— Poczekaj pan! Dokądże to?...

— Mówiłem już — do mojego przyjaciela Gomeza.

— Daj pan spokój ze sprzedawaniem Chana Go-
mezowi, sprzedaj go pan nam lepiej!

— Od tego właśnie trzeba było zaczynać! Eskobedo,
pan jest mądry, ja jestem mądrzejszy, pan jest prze-
biegły, ja jeszcze bardziej! Za żywego chana Parba-
san obdarzy pana największymi odnośnościami, ożoici!
Zrobi pana największą przy sobie figurą... Poslem
w Paryżu!

— Och, Paryż, Paryż! To moje marzenie! — wes-
tchnął Eskobedo, przewracając oczyma.

— Widzi pan! Gwoli zrealizowania tego marzenia
wykładać pan pieniądze... Pięćset tysięcy pezo.

— Jaktó! nie widząc towaru?!

— Najpierw zaliczka — połowa sumy! W chwili

— A jednak, czy nie można obniżyć ceny?

dostarczenia „towaru“ — „druga połowa.

— Niech się pan nie targuje! Przecież ja wiem,
że pan zażąda od Barbasana przynajmniej milion
pezo.

— Każdy chce żyć! — mrugnął okiem Eskobedo.

— Dlatego też daj pan żyć i innym. Spiesz się,
przyjacielu, kończmy!... A myśmy jeszcze nie za-
czynali nawet... Zaliczka! Pokaż pan, jak wyglądają
wasze pieniądze.

— Zaraz, zaraz... Ale jak będzie z przewiezieniem
chana najpierw tu do konsulatu, a później do Kor-
dueli?...

— Niech pan sobie głowy nad tem nie łamie. To
już moja sprawa. Wszystko rozważyłem i uplanowa-
wałem... Pana rzecz — wypłacić mi pieniądze!

„Szlachetny“ senjor podszedł do kasy ogniотrwałej
i obejrzał się:

— Wypłacę panu dwieście pięćdziesiąt tysięcy, a
pan niech mi potwierdzi odbiór pięćset tysięcy.
Taksamo będzie i z druga, połowa. Zgoda?

— Proszę bardzo... Każdy chce żyć!...

14. Gafani obracawie plan

Stojąc już przy otwartej kasie, Eskobedo zastanowił
się chwilką i znowu zwrócił się do Gafaniego z
zapytaniem:

— A może wypłacić panu czekiem?

— Nie! ja wolę gotówkę.

— Jaktó... pan mi nie dowierza? Mnie, ministrowi
Kordueli?

— Wierzę ministrowi Kordueli, ale nie wierzę by-
lemu konsulowi generalnemu w Szanghaju...

Eskobedo odliczył dwadzieścia pięć zerzycików.
Każdy zawierał dziesięć banknotów po tysiąc pezo,
spitanych szpilką.

Gafani najpierw powtórzył ten skarb do kieszeni,
a potem pokwitował odbiór pięćset tysięcy.

— Kiedyż pan dostarczy Chana Mugańskiego?

— W tych dniach!...

— A dlaczego nie jutro?

— Dlatego, że to nie kilo cukru, a mężczyzna.
I jeszcze jaki mężczyzna... A zresztą, czy ja mam
przed panem reklamować Chana Mugańskiego?...

— Tak, tak, to nie kilo cukru... Pan jest dow-
cipny... A więc — w tych dniach? Słowo?

Ciąg dalszy w nast. numerze.

Wśród warjatów

czyli

Upiór zamku Sokolskich

(Romans)

100

„Zdaje mi się, że widziałem pana już częściej wiedy, jak pan byłeś jeszcze akademikiem. Teraz pan zapewne tutaj urząd swój objął?”

„Nie ja mieszkam w Berlinie,” odpowiedział młody mężczyzna. „przyjechałem tutaj tylko w odwiedziny, — na Zielone Świąta.”

„Tylko dlatego?” zawołał bankier, śmiejąc się wesoło i klepiąc młodego przysłojnego mężczyznę po barkach. „Czekaj, ja cię zdradzę przed panem hrabią. Co cię właściwie do nas sprowadziło?”

Kurt zaczerwienił się jak młoda panienka, stary Hartman zaś ciągnął dalej:

„Pan hrabia musi się dowiedzieć, że wielka uciecha czeka nas, mój syn ma zamiar się zaręczyć!”

„Ach, tak, już naprzód gratuluję mu wyboru,” zawołał Kazimierz, „proszę również gratulować odemnie narzeczonej.”

„Narzeczonej?” przerwał mu prędko Kurt, „ależ ona nie przeczuwa nawet, że ma zostać moją narzeczoną.”

„To bardzo romantyczna historia,” wpadł mu w mowę stary Hartman, cofając się do drzwi, aby służba nie posłyszała przypadkiem. — „muszę panu hrabiemu w krótkości opowiedzieć:

„W Berlinie spotkał mój syn biedną dziewczynę. — którą poznał był już jako student i której miał szczęście wielką przysługę wyrządzić. Ocalił jej mianowicie życie. W lesie była prześladowana od złych, nienawistnych ludzi, którzy chcieli ją porwać i uwieść widocznie. W trwodze swojej przebiegłszy do rzeki błagała mego syna, który niedaleko wiosłował czółnem, aby ją ocalił. Nie namyślając się ani chwili przybił do brzegu, zabrał do łódki i — uratował.”

„W takim razie,” odezwał się hrabia, „panna ta zobowiązana jest do wielkiej wdzięczności względem pańskiego syna. Nie potrzebuję dodawać, że węzły wdzięczności zazwyczaj przemieniają się z czasem na węzły miłości.”

„Ale najdziwniejsze w tej całej historii jeszcze nie opowiedziane,” odezwał się Antoni Fryderyk Hartman, ciągnąc dalej swoje opowiadanie. „Kurt i ta panienka nie widzieli się długi, bardzo długi czas, stracili się zupełnie z oczu, aż dopiero pewnego pięknego dnia Kurt poraz wtóry miał sposobność tak długo niewidzianemu dziewczęciu uratować życie.”

„Jako członek stowarzyszenia dobroczynnego kobiet musiały odwiedzić jedną biedną kobietę, która jednak oddawała się nałogowi pijaństwa. Panna tą po skończonych odwiedzinach chciała właśnie wyjść, kiedy kobieta stara widocznie w delirium tremens rzuciła się jak owęta na nią, poczęła ją dusić, schwyła ogromną siekierę i koniecznie chciała ją zabić.”

„Kurt przechodził właśnie koło drzwi mieszkania tej kobiety i słysząc wołanie o pomoc, wtargnął do środka w ostatniej chwili, bo warjotka już, już chciała roztrzaskać głowę swej ofierze.”

„Ha, — to dopiero palec opatrności, — no widocznie syn pański pojął go i zrozumiał,” odezwał się hrabia Kazimierz, klaskając zlekka w ręce.

„Nieprawdaz, panie hrabio?” zawołał Kurt z rozpromienioną od radości twarzą. „Ja także tak sobie to wyłożyłem i wytłumaczyłem. Już pierwszy raz, kiedy ją zobaczył, podobała mi się bardzo i nieraz wspominałem ją sobie.”

Po raz drugi zawarłem z nią bliższą znajomość, począłem ją cenić, szanować i kochać. Mam do zawdzięczenia tylko memu poczciwemu ojczulko- wi, jeżeli znajomość ta zamieni się w bliższe, mocniejsze więzy. Pomimo tego, że wybrana moja jest biedną dziewczyną, bez szczególnego imienia, odczułem mój pozwała mi starać się o jej rękę. Właśnie udało nam się skłonić ją do odwiedzenia nas.”

„Moja siostra Kanalia pisuje do niej już od dawna. W ostatnim liście zaprosiła ją na Zielone Świąta do nas, no i po dłuższym wahanii zgodziła się wreszcie. Dzisiaj wieczornym pociągiem przyjedzie. Naturalnie wyjdę po nią, a jutro oświadczę się jej. — ach, co to będą za szczęśliwe święta w naszym domu!”

„To prawda,” zawołał bankier, głaszcząc syna po włosach. „To już dawno było mojem życzeniem, żeby mi Kurt przyprowadził synową. Wprawdzie początkowo chciałem, żeby się tutaj ożenił z jaką bogatą albo przynajmniej ze znaczniejszego rodu panną, ale cóż robić, człowiek strzela a Pan Bóg kule nosi. Zakochał się w tamtej — zresztą Bogu dzięki pracowałem całe życie i zebrałem dosyć grosza więc cudzego nie potrzebuję. To, że biedna jak święty turecki to nie hańba, najważniejsze, że czysła i bez skazy i że potrafi u- szczęśliwić mego synka. Czy nieprawda, panie hrabio?”

„Śliczne zapatrywanie,” odparł Kazimierz, „pozwołł pan, że panu za tak piękne szlachetne idee uścisknę po przyjacielsku dłoń, panie Hartman.”

Zwracając się do młodego mężczyzny, spytał:

„A czy pan, panie asesorze, pewien wzajemności tej panny?”

Rumieniec powtórny zakwitł na przystojnej twarzy młodego Hartmana, głos drżał mu nieco, kiedy odpowiadał:

„Wprawdzie nie pytałem jej jeszcze, czy mi wzajemną i czy zechce zostać moją żoną, ale żyliśmy dotychczas tak po przyjacielsku, że uważałem to jako samo z siebie wynikające. Jest biedna i bez opieki, myślę, że tylko z radością pochwyci nadarzające jej się szczęście.”

„I co za szczęście!” zawołał stary Hartman. „Proszę pana, panie hrabio, przecież tak głupia nie będzie, żeby odrzucić wyciągającą się do niej rękę, która potrafi jej zapewnić świetny byt, mo i zresztą mój Kurt nie taki brzydki, aby się niepodobna było w nim zakochać!”

„Ależ naturalnie,” zawołał Kazimierz, który już począł żalować, że postawił

W pewnej podmiejskiej restauracyce w Tokio, znajduje się olbrzymi czajnik, ważący 2.300 kilogramów. Czajnik ten wzbudza szczególne zainteresowanie wśród turystów.

młodemu asesorowi to pytanie, które mogło go dotknąć. „Nie wątpię w to ani chwili, a więc wiele szczęścia i moje najserdeczniejsze życzenia. Proszę wybaczyć, że już uciekam, ale muszę dzisiaj wieczór koniecznie wyjechać a mam jeszcze załatwić parę sprawunków, wyłożył na marmurową ladę.

„Jedzie pan hrabia do Anglii?” spytał bankier, rzucając wzrokiem na rozłożone angielskie banknoty, które kasjer wyłożył był na marmurową ladę.

Kazimierzowi było nieprzyjemne to pytanie. Ale angielskie funty, które obecnie wkładał do pugilaresu, — zdradzały go aż zaudadło, więc odpowiedział tylko krótko:

„Tak jest, jadę dzisiaj pospiesznym pociągiem do Londynu.”

Pożegnał się prędko z ojcem i synem, którzy go odprowadzili aż do drzwi, życząc mu szczęśliwej drogi, i udał się do hotelu.

Tam zastał już list od Elżutki. Na kartce napisała tylko parę słów:

„Mój przyjacielu, o dwunastej oczekuję pana na dworcu. Posłuszna nawet pańskiemu kapryswi stawię się w męskim ubraniu.”

CLXX.

Na dworcu kolei

„No, niedługo już zobaczysz moją wybraną. Poznasz, że nie mam złego smaku i że jestem dosyć wybrednym.”

Te słowa wypowiedział Kurt, jadąc ze swoją siostrą w eleganckim, otwartym powoziku na dworzec kolei.

Kanalia, wysmukła, ładna panienka, zwróciła swe piękne, rozumne oczy na brata, mówiąc:

„Szczere powiedziałwszy cięszę się, że poznam Anielcię; z jej listów do mnie poznałam, że mam do czynienia z nadzwyczaj subtelnie czującą kobietą. Jeżeli równie piękna, jak pięknie czuje i pisze, wówczas mogę ci tylko pogratulować, kochany braciszku. Cieszę się, że będę ją mogła uściskać jako moją siostrę.”

„Hm, żeby tylko“, odparł Kurt z widocznym smutkiem, — niewiem, ale dzisiaj po południu dziwne jakieś myśli trapiły mnie.“

„Czy nie wolno dowiedzieć się jakie?“ spytała Kornelja. „Myślę, że przedemną nie miałeś dotychczas tajemnic i nie zechcesz mieć. Byliśmy przecież nie tylko bratem i siostrą, ale najlepszymi, najszczerzszymi przyjaciółmi.“

„O tak, kochana Korneljo, dlatego nie ukrywam przed tobą. Trapi mnie mianowicie myśl ta, że Anielcia mogłaby odrzucić moją propozycję!“

„Nie śmieć się, moja droga, wprawdzie byliśmy zawsze jak najlepszymi przyjaciółmi, przecież trzymała się zawsze tak zdąla, że nie mogłem sobie pozwolić najmniejszej konfidencji.“

„To cię dziwi, Kurcie?“ spytała Kornelja z uśmiechem. „Właśnie gdyby przeciwnie było, nie byłaby mi tak sympatyczną. To czysta rezerwująca się natura, która dopiero pokaże się inną wobec narzeczonego. Zobaczysz, jak cię uściska, jak poprosisz o jej rękę.“

Właśnie zajechał powóz przed dworzec. Rodzeństwo wysiadło i poszło do sali poczekalni pierwszej klasy.

Kiedy przechodzili koło jednego stołu, powstał z kąta jakiś mężczyzna, siedzący razem z przystojnym eleganckim młodzieńcem i skłonił się parze.

Był to hrabia Kazimierz z Elzutka.

Jak tylko hrabia usiadł, zaszeptał mu jego młodociany towarzysz do ucha:

„Boję się, że poznają mnie w przebraniu. To Kornelja Hartman, uczyłam ją sztuki malowania.“

„To ona!“ odpowiedział Kazimierz, „ale proszę się nie bać, Elzutko, w tem przebraniu nie pozna nikłt pani. Ja sam na ulicy nie poznałbym pani. Bywała więc pani w domu Hartmanów?“

„Tak jest, uczyłam Kornelję malarstwa i zaprzyjaźniłam się nawet dosyć z nią.“

„To bardzo zacne młode dziewczę — nieprawdaż?“

„Pod każdym względem zacna i szlachetna!“

„Opowiadała pani, że jej brat ma zamiar ożenić się?“

„Wspominała mi potroszę. Miał ją poznać w Berlinie, jeżeli się nie mylę, to oczekują jej teraz tutaj na dworcu.“

„Tak jest. Ale jak w domu pani wszystko zarządziła?“

„Wszystko w najlepszym porządku! Stary Walenty będzie pielegnował sła-bą, a na niego można się spuścić, że uczyni to sumiennie. Pieniędzy także dość mu zostawiłam, na jakiś czas więc zabezpieczony.“

„Zabezpieczony na zawsze. Pani zapomina, że teraz ja jej zdejmuję ten obowiązek z barek.“

W tej chwili otwartł się drzwi.

Portjer wstąpił do środka, oznajmijając przybycie pociągu pospiesznego z Berlina.

„To nasz pociąg“, zawołał Kazimierz, „proszę pani, musimy wsiadać!“

Pakunków nie mieli wiele ze sobą. Wielki kufer ze rzeczami nadali już pierwzej.

Przy wyjściu spotkali się powtórnie z Kurtem i Kornelją. Elza skryła się

Niezwykłe efektowne skoki dwóch zawodniczek, biorących udział w berlińskiej olimpiadzie.

za plecami Kazimierza, by jej przypadkowo nie zobaczyła młoda bankierówna.

„Dwa miejsca pierwszej klasy do granicy“, zawołał Kazimierz do przechodzącego konduktora.

„Proszę naprzód się pofatygować! Mamy tylko jeden wóz pierwszej klasy.“

Kazimierz i Elza podążyli we wskazanym kierunku. W chwili, gdy wsiadali, ujrzeli, jak Kurt podawał ramię wysiadającej damie.

Była ubrana w ciemną sukienkę, która jednak zdradzała młodościane kształty, ciemny welon zakrywał jej twarz.

„To zapewne ta młoda panna, z którą Kurt chce się żenić“, zaszeptał Kazimierz do ucha Elzutki, „szkoda, że nie można widzieć jej twarzy, zdaje się być bardzo ładna.“

Żeby Kazimierz przeczuł, co to za dama, która teraz razem z Kurtem przechodziła niedaleko od niego do poczekalni, — ha, — niebyłby się zastanawiał ani chwili, — rzuciłby się ku niej jak sęp na swą zdobycz, wyrwałby ją Kurtowi i zawołał:

„Tyś moja, — ja tylko mam prawo do ciebie i moją masz zostać aż do ostatniego tchnienia!“

Inaczej jednak widocznie zarządziła opatrność Boska. Kazimierz nie przeczuł, nie poznał swej ukochanej.

Nie mogli się długo zajmować widzianą parą, bo musieli sobie miejsce zarezerwować, zresztą niedługo zabrzmiał sygnał. — powoli potoczył się żelazny olbrzym, unosząc ich do morza, które musieli przebyć okrętem, aby się dostać do kredowych skał Anglii.

CLXXI.

Bolesne przypomnienie.

Pierwszy dzień Zielonych Świąt zawitał. Rzadko tak słiczna pogoda przyświecała uroczystości.

Słicznie wyglądał ogród bankiera Hartmana, który rozciągał się w tyle starego budynku. Różowe i białe kwiaty upiększały klomby. Białe konwalie, zielone krokusy i azalie stroiły świeżą zieleni trawy.

Starym zwyczajem, aby uczcić Święto, poszło wszystko do kościoła.

Hartmanowie zabrali i swego gościa.

Lecz jakże dziwne uczucia przepełniały pierś dziewczęcia, kiedy się znalazła w pośrodku sklepienia świątyni. Czemż nagle wśród podniosłych tonów organów załzały się jej słiczne oczy, czemuż z takim bólem zaciskała twarz rękami?

Nikt nie przeczuwał, jakie myśli, jakie wspomnienia na pół bolesne, na pół rzewne nurtowały w tej piersi dziewczęcej.

A zawsze tylko jeden obraz, jeden jedyny, stawał przed oczami ducha, ów tak silnie ukochany nie dający się niczem wyrwać ze serca obraz Kazimierza.

Stawał przed nią, nachylał się ku niej te same czarowne słowa, jakie wypowiadał przy pierwszym spotkaniu u skraju lasu, — to znowu znikł, rozpląwał się w mgłę jak fantom, — ciemność nieprzenikniona rozlazała się wokół.

Kurt, widząc jej smutek, chciał się ku niej nachylić i spytać o powód takowego, lecz Kornelja wstrzymała go lekkiem uściśnięciem ręki, szepeąc mu do ucha.

„Czyż nie wiesz, że biedactwo samo jedno na tej wielkiej ziemi, że niema ani ojca, ani matki, ani rodzeństwa, — czyż to nie wystarczający powód do ronicia lez?“ —

Po kościele czekał już na Hartmanów powóz. Kurt zaproponował mały spacer.

Cała trójka, to jest Kurt, Kornelja i Anielcia wyruszyła na wycieczkę, aby użyć słońca i przepięknej pogody. Kornelja poczęła tak mile i wesoło szczebiotać, że wkrótce udało jej się spędzić ostatnie chmurki z czoła Anielci.

Anielcia nie łatwo zdecydowała się na te odwiedziny. Przedewszystkiem trzymała ją na miejscu troska o małego Alfreda, że jednak jej gospodarze zgodzili się z chęcią zaopiekować się dzieckiem, a mogła się na nich spuścić, uległa namowom siostry Kurta.

I nie żałowała tego. Mała rezydencja budziła w niej wprawdzie nie wesoło wspomnienia, poznała jednak siostrę Kurta, lubą Kornelję, która wyrwała

na niej jak najkorzystniejsze wrażenie. Obie dziewczyny zaprzyjaźniły się w godzinie i długo w noc rozpowiadały sobie w swoim pokoiku najzobowiązujące zdarzenia z życia.

Wygodnie oparta o poduszki powozu słuchała z przyjemnością sympatycznego głosu Kornelji.

„Teraz zdążamy do lasu pozamiejskiego“, ciągnęła dalej swoje opowiadanie młoda Hartmanówna. „Cóż podobna ci się nasze miasteczko i okolica?“

„O bardzo“, odparła Anielcia. „Znam ją już zdawna wprawdzie, ale tylko pobieżnie ją poznałam. Ta okolica tutaj także mi się przypomina, musiałem ją już kiedyś widzieć. A co to za ponure zabudowanie, to próżno stojące?“

„To paskudny dom“, odpowiedziała Kornelja. „mieszkańcy tutejsi z odrazą spoglądają nań. Powinno się go było już dawno zburzyć, żeby znikł ten pomnik hańby. — To zabudowanie, w którym mieścił się pierwsi zakład dla obłąkanych doktora Morizano.“

Anielcia zbladła i osunęła się na poduszki. Musiała zebrać całą swą energię, żeby spytać powtórnie:

„Powiadasz, że mieścił się, więc teraz go nie ma więcej?“

„Nie“, odpowiedziała Kornelja, „bo na szczęście swoje doktor Morizano uciekł nocą z rezydencji. Policja, wtargnąwszy do środka, znalazła obłąkanych w takim stanie zaniedbania, że pióro wzdryga się coś podobnego opisać. Jeden okrzyk zgrozy i oburzenia podniósł się na niesumiennego lekarza.“

Anielcia zagryzła wargi. Czy cisnęły jej się do oczu, przemocą wstrzymała tylko okrzyk bólesci, który chciał jej się wyrwać z piersi na widok tego straszego budynku.

Przypomniła sobie te okropne dni i noce, jakie spędziła w tych murach.

Wszystkie szczegóły, bohaterkie wtargnięcie Kazimierza w celu uwolnienia jej ze szponów tego szatana, pojmanie ich powtórne i uwięzienie, wszystko stało się jasno w pamięci.

Lecz powóz toczył się dalej, nowe obrazy przesuwaly się przed zamyślonem okiem.

Uroczy lasek rozpostarł się przed ich oczyma. Mimowoli szukała wzrokiem tego miejsca, gdzie po raz pierwszy w życiu spotkała się z Kazimierzem.

„Tak, to tam“, wyszeptały drżące jej wargi.

Zdawało jej się, że nawet drzewa rozróżnia, w których cieniu siedzieli, że słyszy znowu z ust jego tę lubą nazwę nimfy leśnej.

Ach, co to za potężne uczucie pierwszej miłości! — Jakimi niezatartymi zgłoskami zapisuje się ono w sercu. Biedny ten, który zapomina na ten czas świetlany z podwójną siłą pulsującej młodości. Wspomnienie, że ciągnie się niby nie czarowna przez cały przeciąg życia, nawet na ustach starca wywołuje jeszcze błogi uśmiech!

Minęli już dawno to miejsce, a Anielcia siedziała jeszcze zadumana, śniąc o dawno minionych chwilach szczęścia.

Kurt wytłumaczył sobie jej zadumę w zupełnie inny sposób.

„To ciekawe“, przemówił, zwrócony do dam. „tutaj w lesie dziwne uczucia nas ogarniają. Właściwie powinniśmy się zatrzymać i pieszo skrajem lasu podążyć.“

Projekt ten spodobał się. Małe towarzystwo wysiadło i niedługo znikło w żywej rozmowie poza krzewami.

Kurt objął rolę przewodnika.

Z uśmiechem opowiadał im o minionych czasach, kiedy jeszcze jako chłopak tutaj z innymi rówieśnikami się mocował, wspinał po drzewach i staczał walki. Dziwne tylko, że zawsze grał w tych walkach rolę bandyty, a teraz jest asesorem i musi oskazywać tych hultajów. —

Wyszli znowu na gościniec.

Anielcia ujrzała średniowieczną budowę jakiegoś zamku, który jej się bardzo spodobał.

„Co za śliczny zamek!“ zawołała. „Jak cudnie położony, szczęśliwi ludzie muszą go zamieszkiwać!“

„Proszę nie wierzyć pozorom“, odpowiedział Kurt, bo one najczęściej ludź. Często w ubogiej chacie więcej szczęścia jak w wytwornych pałacach. Ten zamek ma także bardzo smutną przeszłość. Właściciel jego, nadzwyczaj poważany i lubiany mąż, znikł nagle bez znaku życia, czy wpadł w ręce bandytów, czy też postradał życie niewiadomo. — W tym zamku panoszyła się kobieta, która w zręczny sposób oszukiwała swego małżonka przez długi czas, dopóki jej bezcelestwa nie wyszły na jaw. W biały dzień wypędzono ją na ulicę, — za karę zginęła pewnie gdzieś pod płotem! — W tym również zamku mieszkala dłuższy czas biedna obłąkana. — Tutaj także popełnionem zostało morderstwo na niewinnej, młodocianej panience. Jakiś bandyta wepchnął jej sztylet w piersi na szczęście wyszła z tego cało, ale długi czas pasowała się ze śmiercią. Widzi więc pani, co to za szczęście w tym zamku Sokolskich mieszkało!“

„Zamku Sokolskich?“ zawołała Anielcia, stając bez ruchu, „to to zamek Sokolskich?“

„Tak jest, to zamek Sokolskich. Należał do niedawna do hrabiego Zygmunta Sokolskiego. Po jego jednak tajemniczym zniknięciu przeszedł w ręce jego kuzyna barona de Sokolski-Lubsza, który jak wieść niesie podobny do poprzednika jak pięść do nosa. Ma to być jakiś zarozumialec, dandys bez charakteru, prowadzący gorzkie, hulastyczne życie.“

Anielcia spoglądała dłuższy czas w zamyśleniu na te mury, w których tyle tragedji się rozegrało. Więc tutaj spadło na jej ukochanego to straszne podejrzenie, które go o małe co nie wpakowało do kryminału.

Najwięcej jednak zadziwiła ją wiadomość, że hrabia Zygmunt Sokolski, którego poznała w Paryżu i o którym nieraz myślała z szacunkiem, znikł tak zagadkowo.

Podczas dalszego spaceru spotkała znowu Kurta:

„I od tego czasu nie słyszano nic więcej o hrabiu Zygmuncie? Jest to możliwe takie zniknięcie?“

W jednym z większych domów towarowych w Japonji została zainstalowana kolejka taśmowa, która stanowi wielką atrakcję dla dzieci.

„Zdaje się niepodobniństwem“, odpowiedział asesor, „a jednak prawdą jest niestety! Hrabia Zygmunt udał się do Berlina i ostatni raz widziano go w hotelu „cesarski dwór“. Od tego czasu znikły wszelkie dalsze ślady.“

„Aha, nasz powóz nadjeżdża już. Musimy wracać do domu, abyśmy przybyli na czas na obiad. Ojciec będzie już czekał na nas.“

Anielcia zwróciła się jeszcze raz, siedząc już w powozie, w kierunku zamku, długo, długo przypatrywała się położonym od słońca murom i wieżom.

Ten zamek pociągał ją do siebie nieprzepartą siłą. Zdawało się jej, że tam w oknie stoi hrabia Zygmunt z bladą, smutną twarzą, — wyciąga ku niej ręce i woła:

„Chodź, moje dziecko, chodź tu do mego serca.“

Ha. — precz z tymi głupimi snami! Do niej nikt tego nie powie! Straciła już nadzieję spodziewać się miłości.

Obiad odbył się z wielką pompą. Stara kucharka wysadziła się dzisiaj i spisała nielada. Do tego kwiaty na stole; śliczna zastawa, srebro, kryształ, — wszystko przesadzało się w ugoszczeniu Anielci.

Siedziała pomiędzy Kurtem a Kornelją. I siostra i brat bawili gością wedle możliwości. —

Zaraz po obiedzie oddalił się bankier, poszedł na swoją zwyczajną drzemkę poobiednią. Kornelja oddaliła się także, wymawiając się, że ma bardzo pilny list napisać. Sam Kurt tylko został z gościem.

„Panno Anielciu, pozwól pani, że zaprowadzę panią do ogrodu do mojej ulubionej altany?“ spytał Kurt z prośbą w oczach.

CLXXII.

Wzgardzona miłość.

Kurt podał rękę Anielci i poprowadził ją do altany, do ładnej altany. Ciąg dalszy na str. 579.

Kraina szczerości i naszych trosk

Każdy Czytelnik „Moich Powieści” ma prawo pisać do tego działu

STARA PIOSENKA

Ciche, wiosenne poranki
pachną wspomnieniem,
gdy wiatr w gałązkach szeleści
drogiem imieniem.

Niebo emalią pokryte
bladą - błękitną
i kwiaty w moim ogródku
znowu zakwitną.

I słówik nocą mi kwili
i lka tęsknotą,
gdy zgaśnie zorzy wieczornej
ostatnie złoto.

A kiedy wiosna przeminie,
ktoś w nocy letniej,
stara piosenkę o szczęściu
zagra na fletni.

Jadźka z Kujaw.

PRZYKRO MI OGROMNIE...

„Daisy”. Dziękuję Pani serdecznie za wszystkie dobre słowa, którym poświęciła Pani pierwszą część swego listu. Reszta listu Pani zasnuła mnie a nawet zabolęła. Przykro mi ogromnie, że sprawiłam komuś mimowoli przykrość... Proszę, niech mi Pani poda swój adres, abym mogła do Pani osobiście napisać i przekonać Panią, że... sprawa nie przedstawia się tak źle, jak Pani sobie wyobraża. Czy dobrze?

ODPOWIEDŹ DLA

„PRZEDWIOSNIA”

„Przedwiosnie”. Sliczny i bardzo miły był Twój liścik. Kochanie. Przeczytałam go z zainteresowaniem. Cóż Ci mam na niego odpowiedzieć? Chyba to, abyś częściej zwierzała mi się tak szczerze i całkowicie.

Tomik poezji „Jadźki z Kujaw” — wysłałam ci i teraz ciekawa jestem, jakie wrażenie zrobił na Tobie zamieszczony w tomiku wierszyki. Czy napiszesz mi coś o tem?

Pozdrowienia przedrukuję:

„Czerwona Różo”! Pozdrawiam Cię serdecznie i mocno całuję. Jesteś mi bliską i drogą, gdyż przechodzę to samo, co i Ty. Jeszcze raz ściskam Cię i całuję.

„Blondynko z pod Bydgoszczy”! Nie mam odwagi pisać do Ciebie, bo nie jestem ani z pod Lwowa, ani z pod Krakowa, a tak bardzo chciałabym Cię pokochać i uzyskać wzajemność. Czy pomożesz mi w tem?

„Zawsze Czarne” pozdrawiam serdecznie i oczekuję od Niego listu.

SWIT...

Poprzez zielone listki wino-grona
Srebrzysto-szary — [świt sący...
Z ócz mych uleciał sen, cichy, drżący,
Jak mgieł opary!
Cicho na świecie, w mem sercu cisza
I odbłask słońca,
Co się za lasu wstęgą wyłania,
Tarczą płonąca.
Gdzieś tylko w krzewach parku starego
Ptaszyna nuci...
Nuci mi pioskę przedziwnie słodką,
Że szczęście wróci!
Kropki srebrzystej rosy się mienia —
Kolorów tęcza,
A w moim sercu wszystkie uczucia
Radością dzwiczają!...
Ciche westchnienie pierś mą podnosi —
Przeję ramiona!
Z nową nadzieją w nowy dzień idę —
Słonkiem zbudzona!
Uśmiech na usta wypłynął cichy, —
Cichy jak ranek —
Już w myśli spletałam nowych wyczynów
Kwieciście wianek!

„Biała Ujaki”.

DZIĘKUJĘ JAK NAJSERDECZNIEJ

„Szare Dziewczę II”. Przesyłam miłe pozdrowienia dla „Samotnego Tulipana” z zapytaniem, czy nie napisałby do mnie pierwszy, bo ja jakoś nie mam odwagi.

„Kresowiankę” serdecznie pozdrawiam i zapytuje również, czy nie zechciałaby nawiązać ze mną korespondencji?

Pozatem pozdrawiam serdecznie — „Leniuszka” — „Karinę” — „Szybowniczkę” — „Jerzego” — „Człowieka z ludu” — „Szarego Człowieka” — „Pepi w mundurku” i „Dziewczę z Kujaw”. Osobno pozdrawiam moją imienniczkę — „Janię” i „Jankę z pod Buku”.

Najpierw przedrukowałam słowa Pani, przeznaczone dla Sympatyków „Krainy”, a następnie przesyłam Pani kilka słów od siebie, słów bardzo miłych, bo trudno mi innemu odpowiedzieć na Pani liścik. A więc w pierwszym rzędzie dziękuję jak najserdeczniej za wszystkie dobre i serdeczne słowa i mocno ściskam 20-letnią „starą pannę” za dowcipną charakterystykę swej osoby!... już kończę, bo tyle, tyle liścików czeka jeszcze na swoją kolej...

Czy mogłaby mi Pani zdradzić, dokąd wysłać załączoną pocztówkę?

POZDROWIENIA

„Eros” przesyła pozdrowienia: „Zefi” — „Dziewczęciu z Bydgoszczy” — „Pilote K. M.” — „Ryśce M.” i „Smutnej Wandzi”.

NIE ZAPOMINAM

„Nina w średnim wieku”. Przesyłam Pani moc pozdrowień i wiadomość, że list z życzeniami przekazałam do własnych rąk p. D. W. Nie zapomnę także pozdrowić w imieniu Pani p. Niulkę K.

NIE WYSTARCZY ZAMILKNAĆ —

TRZEBA SIĘ JESZCZE

WYTŁUMACZYĆ

„Eros”. Dziękuję Panu za to dzielenie się ze mną wszystkimi ciekawszymi spostrzeżeniami. Ostatnie, dot. koresp., zasługują na uwagę, chociaż... takie spostrzeżenia nie są nowością. Nieraz słyszę bowiem, że ten i ów napisał raz do kogoś i potem umilkł. Powody są różne. Jeden zamilkł, bo niewygodnie mu było przekazywać listy za pośrednictwem „Krainy”, drugi przerwał korespondencję ze względów finansowych i t. d. Oczywiście to wszystko nie tłumaczy jeszcze Sympatyczkę lub Sympatyka, który przerywa korespondencję, gdyż każdy powinien poczytywać sobie za obowiązek wytłumaczyć się sam, listownie lub na łamach „Krainy”. Tego wymaga prosta grzeczność — niestety, nie wszyscy o tem jeszcze wiedzą. Myślą jednak, że z czasem Sympatycy przyswoją sobie skromniutki „savoir — vivre”, obowiązujący każdego członka „Krainy” i skończą się wreszcie wszystkie żale i niezadowolenia.

Co do „Chwili zastanowienia”, narazie żadnych zmian nie wprowadzimy, ale później pomyślimy o projekcie Pana. Wyjątek z listu, nie przeznaczony dla mnie, przedrukuję:

„W. S. 202” — dlaczego nie odpisujesz? Listy dawno wysłałem.

„Szara Dziewczynkę z Bydgoszczy” — serdecznie pozdrawiam.

„Tamaro”! — czy zechcesz ze mną nawiązać kontakt.

Serdecznie pozdrawiam „Perełkę z Pomorza” — „Dziewczynkę z Pomorza” — „Ryśkę M.” — „Blondynkę z Pałuk” i wszystkich Sympatyków „Krainy”.

ALBO... ALBO...

„Jurek z Pomorza”. Panienska, o której mi Pan pisze, musi być albo płochą istotą, albo też stosuje wobec Pana specjalną taktykę. Może chce się z Panem podroczyć lub też sprowokować Pana do ostatecznych wyznań lub oświadczeń? Powinien to Pan wyczuć i odpowiednio postąpić. Człowiek, który kocha, powinien być zawsze psychologiem, gdyż inaczej może popełnić dużo nieostrożności, a nawet spowodować „katastrofę”, t. zn. zniechęcić do siebie drugą osobę. Sądzę, że wyciągnie Pan z moich słów odpowiedni wniosek i będzie wiedział, jak dalej postępować z ukochaną?

Wierszyk Pana jest bardzo uczuciowy i doskonale oddaje chwilowy nastrój Pana, jednakże brak mu zacięcia poetyckiego. Jest w nim bardzo dużo smutku i łez, jednakże mało poezji i dlatego wierszyk Pana nie oddaje do druku, lecz zostawiam sobie na pamiątkę.

Na zakończenie śle Panu dużo serdeczności i spodziewam się wkrótce otrzymać od Pana nowy list.

„NIE WOLNO MI WIERZYĆ

W MIŁOŚĆ...”

„Lilka”. Nie zdziwiła mnie Pani swoim szczerym liścikiem, lecz przeciwnie — mocno zainteresowała, szczególnie zdaniem: „nie wolno mi wierzyć w miłość”. Dlaczego? Czy dlatego, że znalazł się jeden człowiek nieszlacheiny i zawiódł Panią, dlatego, że ten człowiek zemstę swą posunął aż do krzywdy Pani? O to za mały powód, aby wykreślić z duszy tak piękną wiarę!

Czy Ty pomyślałaś już, „Lilko”, o tem, że ktoś inny może wynagrodzić Ci doznana krzywdę. Czy pomyślałaś, że możesz w życiu znowu napotkać miłość prawdziwą szlachetną, w blasku której zapomnisz o ludziach złych, o zranionem sercu i boleśnie zadrażnionej dumie? Zapewnie nie i dlatego powiedziałaś: „nie wolno mi wierzyć w miłość”. Zaparłaś się bardzo pięknej wiary ale myśle, że wrócisz znowu do niej? Czy tak, „Lilko”?

Napisz mi znowu szczerze i obszernie. Przedewszystkiem donieś mi, czy sprawa posady jest beznadziejna, czy nie dałoby się cofnąć wypowiedzenia, względnie go przedłużyć? Całuję Cię, „Lilko”, serdecznie i oddaję do przedruku kilka Twoich słów:

„Leśnej Rusałce” przesyłam moc ucałowań. Hallo! „Lilko Wenedo”! Odwzajemniam pozdrowienia i żałuję, że nie poznałam Cię wówczas osobiście.

„Puerze” mylisz się, nie jestem..... — dużo pozdrowień!

„Kanareczku” nie jestem tą samą „Lilką”, mieszkam w Tczewie... Może jednak do mnie napiszesz kilka słów? Odpowiem chętnie!

Koledze po fachu — „Kraterowi II.” — koleżeńskie pozdrowienia!

„Gwidonie”, mam ogromną ochotę z Panem pogawędzić na pewien temat, czekam więc i ściskam dłoń.

Rodzeństwu z „Krainy” zasylam śliczne pa!

A MOŻE?...

„Figlarka”. Dziękuję Panu za życzliwość i dobroć i odwzajemniam pozdrowienia Pani w imieniu całego zespołu redakcyjnego i swoim. Dlaczego nie napisała Pani do mnie dłuższego listu? A może otrzymałam kiedyś od Pani obszerniejsze wiadomości?

ZYCZĘ DUŻO POMYSŁNOSCI

W KORESPONDENCJI

„Kawalerska młodość”. Listy wysłałam dalej. Czy otrzymał już Pan na nie odpowiedzi? Pozdrawiam i życzę dużo pomysłowości w korespondencji!

I OTWARTY ŚWIAT

„Smutna Sztubaczka“. Straciłaś już, Dziewczyno Kochana, Matusię — osobę, która była w życiu Twoim słońcem i największym ukojeniem. Trudno Ci się z tem pogodzić i zapomnieć o Tej, która pochylała się kiedyś nad Twoją kołyską, strzegła Cię i tyle lat prowadziła przez życie. Placzesz po Niej jeszcze, chociaż już dawno odeszła, chodzisz często na cmentarz i tam, na matczynej mogile, skarżysz się na życie... Smutno Ci i dziwnie szaro, nie Cię nie cieszy i nie nie bawi, chciałabyś pójść za Matusią...

Dziesięć Kochana! Tak nie można! Rozumiem Twój ból i smutek, ale nie uznaję Twojego zniechęcenia. Straciłaś wprawdzie Matusię, ale na pewno istnieją osoby, które kochają Cię, pamiętają o Tobie i dla których warto żyć? Nie myśl więc o śmierci, Dziewczyno, bo myśl taka mogłaby stać się grzechem. Tyś młoda i zdolna, przed Tobą długie życie i świat otwarty. Nie rozpaczaj! Smutek Twój niech będzie szczery ale cichy, niech nie nuży Cię i nie męczy, ale raczej podnosi. Nie zakładaj bezradnie rąk i nie załamuj ich w rozpacz, lecz wyciągnij je do życia. Życie jest takie piękne i tyle posiada w sobie treści, trzeba je tylko poznać i umiłować. Prześlicznie powiedział Kasprowicz ludzom smutnym:

W rozbolełego serca żywą księgę,

Zapisz na zawsze słowa takiej treści:

Jak ruda w ogniu znajduje potęgę,

Oczyszczającą — tak człowiek w boleści.

Słowa te, niech i do Ciebie, „Smutna Sztubaczko“, przemówią i jak najczęściej przychodzą Ci na pamięć.

Kończąc już moją odpowiedź, bo tyle innych listów czeka na swoją kolej. Przedtem jednak proszę Cię jeszcze o jak najczęstsze listy. Obdarz mnie zaufaniem i uwarzaj mnie za przyjaciółkę. Chciałabym Ci, Kochanie, zastąpić choć w części Matusię — może mi się to uda? Pisz tylko i darz mnie ufnością!

W „post-scriptum“ apeluję do Sympatyków, aby napisali do „Smutnej Sztubaczki“. Przypuszczam, że słowa moje nie miną bez echa i ktoś miły napisze długi liścik do smutnego i bardzo kochanego dziewczątka.

POLNE GRUSZE

„Milena“. Napisała Pani do mnie zaledwie trzy razy, a już stała mi się drogą i bliską. W listach Pani znajduje zawsze to czego daremnie szukam w tylu innych — znajduje nietylko szlachetną duszę, ale i umiłowanie życia i ludzi. Kocha Pani ludzi i chciałaby Pani dużo dla nich zrobić i dużo im pomóc. Pracuje Pani nietylko dlatego, aby nie siedzieć bezczynnie i mieć pieniądze, ale przede wszystkim dlatego, aby być pożyteczną dla innych. Podchodzi Pani do ludzi z sercem, chociaż zapewne sama go mało spotyka wokół siebie...

Przy odczytywaniu listów Pani przychodzi mi zawsze na myśl polne grusze, które chętnie używają znużonym przechodniom cienia, a same stoją ciche i samotne. Takich polnych grusz jest mało, ale ludzie wiedzą i pamiętają o nich. Chętnie zrywają z nich owoce i korzystają w skwarne południe z ich cienia. Niejeden zerwie pełną czapkę owoców i idzie dalej, ale drugi przystanie, popatrzy i pomyśli... Polna grusza wyda mu się drzewem jakby piękniejszym i lepszym od innych. Zastanowi się nad jej samotnością i popatrzy na nią życzliwie, inaczej, niż na wszystkie inne drzewa...

Nie wiem, czy polne grusze są rzeczywiście dla Pani symboliczne, mogą się mylić lub nie, więc ucieszę się, jeżeli mi Pani coś o tem napisze.

Kończąc już moją odpowiedź i pragnę, aby ktoś zainteresował się i zatrzymał na chwilę przy Pani i popatrzył na nią inaczej — głębiej i ciekawiej, jak się patrzy na wartościowego i szlachetnego człowieka.

ZAPYTANIE

„Zefi“. Przesyłam Pani jak najserdeczniejsze pozdrowienia i zapytanie, czy zadowolona Pani, czy zawsze jeszcze smutna? Czy znalazła Pani wreszcie spokój w Czar..., czy też i tam trafiły za Panią zmartwienia i powszednie troski? Oczekuję od Pani z niecierpliwością listu.

„Narcyz“. Rozgoryczenie Pana jest nieuzasadnione, gdyż taki zawód, jak Pana, nie jest zawodem — jest raczej chwilowym niepowodzeniem. Radzę Panu porzucić zbyt wczesne żale i uzbroić się w cierpliwość. O ile nie otrzyma Pan rzeczywiście od nikogo listu, powtórzmy, apel jeszcze raz i zobaczy Pan, że wszystko będzie dobrze. Głowa więc do góry i precz z pesymizmem!

Załączony do listu Pana dopisek, oddaję do przedruku:

„Kto z Sympatyków „Krainy“ wypożyczy mi książkę Bolesława Prusa — „Faraon“? Wzmianiam ofiaruję obraz własnoręcznie malowany.

Na zakończenie, utartym zwyczajem, przesyłam z zaciśniętym ustroniem, pozdrowienia dla: „Zbłąkanego Ptaka“ — „Daletty“ — „Smutnej Różyczki“ — „Nieznanej Zośki“ — „Samarytanki w mundurku“ i „Izarys“.

Po spełnieniu życzenia Pana, jeszcze raz zagrzewam Pana do lepszych myśli na przyszłość i wyzbicia się czarnych myśli. Każdy list Pana sprawi mi radość! — Proszę, niech i o tem Pan pamięta!

TRUDNO...

„Serce Stepów“. Stałam wobec zagadki, która trudno mi rozwiązać. Zarzuty Pana mogą być i słuszne i nie! Trudno mi jednak powiedzieć coś konkretnego w tej sprawie, skoro sama czuam nad ekspedycją listów i osobiście je segreguję. Przykro mi niezmiernie, że w „Krainie“ zaszedł ten niemiły incydent... za obowiązek biorę sobie wyjaśnienie całej sprawy.

Dopisek Pana zamieszczam:

„Djano I.“, dziękuję za przesłane w swoim czasie mi pozdrowienia. Odwzajemniam je z całą serdecznością. Dlaczego nie dała Pani bliższego znaku życia o sobie, chyba okres łowów skończony i znalazłoby się tyle czasu?”

„ŚNIĘ O WIELKIEM, CICHEM SZCZĘŚCIU?...“

„Roza Weneda“. Mieszkam na wsi, w dużym białym domku, okolonym starymi drzewami. Za ogrodem przepływa strumyk i śpiewa swoją srebrzystą piosenkę. Pięknie tutaj jest, lecz pusto i smutnie. Wieczory są zachwycające, szczególnie, gdy księżyc w pełni i dużo gwiazd na niebie. Lubię, gdy w parku szumi wiatr i kołysze lekko drzewa. Siadam wówczas na framudze okna i śnię godzinami o szczęściu. Tęsknię za wielkiem, cichym szczęściem — czy przyjdzie?”

Kto z Sympatyków odpowie serdecznie na ten śliczny liścik?

USMIECHNIJ SIĘ!

„Kwiat z Hawaj“. Nie lekaj się życia, Miła Dziewczyno! Młodość wszystko zwycięży — i smutki i przeszkody i wywalczy sobie szczęście. Bądź więc spokojną i porzuć czarne myśli! Przyjm moc pozdrowień ode mnie i — uśmiechnij się!

Zakończenie listu przedrukuję:

„Straszenie pragnęłabym otrzymać maleńki bodaj liścik od Pań i Panów, których pseudonimy niżej umieszczam: „Takie małe Coś z loczkami“ — „Przedwiośnie“ — „Blondynka z pod Bydgoszczy“ — „Kasperus“ i „Waldy.“

APEL Z POMORZA

„Sztubak z pod lasu“. Różnice wieku w przyjęciu do „Krainy“ nie grają żadnej roli. Do „Krainy“ ma prawo wstępu każdy Czytelnik „Moich Powieści“. Oto moja odpowiedź na pytanie Pana. Resztę załatwi list Pana, który niżej zamieszczam:

„Przyjechałam na wieś, na wakacje i trochę się nudzę. Chciałabym sobie urozmaicić nieco czas, dlatego apeluję do Sympatyków „Krainy“ o listy. Odpowiedz dam chętnie i szybko. Jestem blondynem o modrych oczach, 1,72 m wzrostu, pochodzę z Pomorza. Lubię słuchać muzyki i lubię dużo marzyć o niezwykłych rzeczach.“

PODZIĘKOWANIE

Pani Glamowej z Żur przesyłam najserdeczniejsze podziękowanie za przesłane mi pozdrowienia. Łączę również moc pozdrowień i serdeczności!

„Sam“. Treść listu Pana przyjął do wiadomości. Życzeniom postaram się w przyszłości uczynić zadość. Łączę miłe pozdrowienia.

PROŚBA

„Bolesła“. Nowelka, Pańskiego kolegi spoczywa jeszcze w teczce i czeka cierpliwie na swoją kolej. Proszę, niech o tem zawiadomi Pan kolegę i doniesie mu także, że z nadesłanych wierszyków został przeznaczony do druku tylko „Błazen cyrkowy.“

Dziękuję Panu za pierwszy, miły list i spodziewam się, że nie będzie on ostatnim?

Pozdrowienia, przeznaczone dla „Basi“ — przekazuję i proszę ją w imieniu Pana o liścik.

GŁOS MA „TE-EM“

„Te-Em“ przesyła pozdrowienia „Dumce“ i prosi ją o liścik. Napewno zaraz odpowie.

„Duśke“ — „Te-Em“ przeprosza za długie milczenie, którego powód poda w liście.

„Nimfie z Puszczykowa“ dziękuję za pozdrowienia i donosi jej, że list odebrał, ale... nie było w nim adresu.

„Li z nad Olzy“ przesyła pozdrowienia. List nadeszła.

Wszystkim Paniom, które przesyłały Mu pozdrowienia — przesyła serdeczne podziękowania. Osobne — „Wirrytowi.“

ZACHĘTA

„Leniuszek“. Spodziewam się, że moja odpowiedź zastanie już Panią w domu wypożętą i pełną wrażeń, wywiezionych z obozu w Brodach. Ucieszę się, jeżeli podzieli się Pani ze mną temi wrażeniami już w następnym liście. A może dołączy Pani znowu jakieś zdjęcie?

Serdecznie Panią pozdrawiam i zamieszczam zgodnie z życzeniem, krótkie zakończenie listu:

„Morowemu Łobuzowi“ dziękuję za pozdrowienie.

„Marjana“ zachęcam do skreślenia do mnie liściku. Proszę się zdobyć na odwagę, „Marjanie“! odpowiedź gwarantowana!”

Teczka Wujka Janusza

NOWELKI — SŁABE

„Narcyz“. Otrzymałem w tych dniach do oceny dwie Pańskie nowelki. Przeczytałem je uważnie i przyznać muszę, że niektóre myśli Pana są głębokie i przepiękne. O całości jednak nie mogę tego powiedzieć. Proszę, niech Pan przeczyta pierwszą lepszą nowelkę, a zobaczy Pan, ile brakuje jeszcze Pańskim utworom. Serdecznie Pana pozdrawiam i — czy maszyny pisać, czy też zniszczyć?

NOWELKI I FELJETONY — SŁABE

„Em-Es“. Nowelki i feljetony Pana są bardzo słabe. Musi Pan jeszcze dużo nad sobą pracować, aby pisać w przyszłości dobre rzeczy. Serdecznie pozdrawiam!

W WERSZACH DUŻO PATOSU I BŁĘDÓW STYLISTYCZNYCH

„Kaja“. Wierszyków Pani zamieścić nie mogę, gdyż jest za dużo w nich patosu i błędów stylistycznych. „Wiersz dobry trudno napisać“ — pisze Pani. — Nie, wiersz dobry napisać bardzo łatwo, ale trzeba być poetą. Jak najserdeczniej Panią pozdrawiam i proszę o dalszą pamięć.

Raj kobiet

Sukienki dla starszych pań

J.82.105

J.82.089

J 82 089 Skromna lecz bardzo ładna sukienka z białego, lnianego płótna. Kołnierzyk i kamizelka haftowana kolorowym jedwabiem.

J 82 105 Sukienka dla starszej pani z ciemnego, deseniowego jedwabiu. Kołnierz i rękawy wykończone plisowanymi rüszkami.

Kroje powyższe (Lyona) nabyć można w naszej administracji w cenie 1,90 zł.

Większość kryminalistek — to blondynki

Naczelnym lekarz więzienia Saint Lazare w Paryżu na łamach jednego z pism francuskich omawia typy kobiet złodniarek, z którymi niejednokrotnie zetknął się podczas swej długoletniej praktyki lekarskiej.

Naczelnym lekarz więzienia Saint-Lazare pisze: „Przez trzydzieści lat lekarskiej służby w paryskiej policji i w więzieniu Saint Lazare przesunęło się przed moimi oczyma ponad milion kobiet. Tylko niektóre z tej liczby kobiet były na szczęście kryminalistkami. Moje stanowisko pozwoliło mi poznać najsłynniejszych kobiecych przestępców i motywy, które skłaniały ich do popełnienia ciężkich przestępstw. Jako ogólne zjawisko mogę ustalić pewien wynik moich badań: tak zwane „bohaterki” kryminalistki należą rzadko do najniższych warstw społecznych. W wielu wypadkach są kobietami dobrze wychowanymi.

Madame Steinheil, której proces o morderstwo był jednym z najbardziej sensacyjnych w kryminalistyce przedwojennej, była osobą bardzo kulturalną. Jest rzeczą interesującą, że pospolite zbrodnie zmniejszają się liczbowo po wojnie, gdy natomiast zbrodnie z namiętności zwiększają się znacznie. Do roku 1914 tylko trzy kobiety były jednocześnie oskarżone i uwięzione za morderstwo.

Przed rokiem liczba ta wzrosła do 42, co stanowi cyfrę rekordową. W ten sposób kryminalistyka stwierdza smutny wynik emancypacji kobiety. Z 22 aresztowanych kobiet oskarżonych o morderstwo, 18 zabiło przy pomocy rewolweru, trzy użyły noża, aby uwolnić się od swojego towarzysza życia.

Namiętność, zazdrość, ucieczka i nienawiść, cztery motory wielkiej tragedji, zwanej miłością, były w 19 wypadkach na owe 22 głównymi przyczynami zbrodni. Wspomniana Madame Steinheil była typem kobiety o podwójnej twarzy. Niekiedy była spokojna, innym razem okrutna, bardzo piękna, niezwykle inteligentna i dobrze wychowana. Motywy zbrodni, o którą była oskarżona, były mało znane i temu zawdzięczała swoje uwolnienie. Inna z przestępczyń Madame Bessarabo, która napisała szereg dobrych powieści, była zjawiskiem niezwykle interesującym. Zabiła swego męża dla pieniędzy, złożyła potem jego zwłoki do kufra i nadała go na dworcu jako przesyłkę. Obserwowałam madame Steinheil i madame Bessarabo w czasie pobytu w więzieniu St. Lazare i mogę stwierdzić, że obie okazywały równie mało skruchy jak inne kobiety. Uważały za rzecz naturalną, że je uwolniono, gdy natomiast, te które skazano, rzuciły się z wściekłością na Trybunał sadowy, który się odważył skazać je. Wogóle odniosłam wrażenie, jak gdyby kobiety były niezdolne do zrozumienia, dlaczego muszą być w odnośnym wypadku karane, wobec czego uważały to albo za rzecz naturalną albo za bagatelę. Po wyroku większość ataków histerycznych załamuje się i zmienia się w ataki wściekłości.

W czasie wojny aresztowano grupkę niemieckich pielęgniarek, przeważnie młodych dziewcząt. Zakornica, która czuwała nad nimi, opowiadała mi, jak sympatyczne i grzeczne były te dziewczęta, jak śpiewały przez cały dzień i nie troszczyły się o politykę. Stwierdziłam jednak, że śpiew ich nie był taki niewinny, bo przez cały czas śpiewały w więzieniu „Deutschland, Deutschland ueber alles”. Wkrótce potem wypuszczono je na wolność.

Ludzie czytający powieści kryminalne będą zdumieni, gdy się dowiedzą, że kobieta kryminalistka nie ma nic wspólnego z obrazem, jaki żyje w wyobraźni ludzkiej.

Świat i życie

Kawiarniane życie Bułgarji

Sofja, stolica Bułgarji posiada jak większość stolic europejskich silnie rozwinięte życie kawiarniane. Lokale sofjskie stale są przepełnione, od wschodu słońca niemal, aż do tego zachodu. To właściwie „salony ubogich” nieprzypominające już dawniejszych brudnych pomieszczeń. Bo kawiarnie śródmieścia modernizują się niemal z dnia na dzień, i przybierają coraz bardziej wygląd zakładów w stylu europejskim. I jedynie tylko publiczność, która je wypełnia, różna jest od publiczności zachodu. Boje się urazić miłość własną mieszkańców Sofji, ale gdybym chciał powiedzieć prawdę, musiałbym przyznać, że kawiarnie nasze nie są ani wesołe, ani przytulne, jak podobne lokale na zachodzie. Brak tu przede wszystkim owej ciszy i wytwornego zachowania się, które sprawiają, że kawiarnie zachodu przywodzą na myśl czystelnie.

W Sofji kawiarnie pełne są wrzawy różnego rodzaju blagierów, i odgłosów gry w „Table”, w którą grają wszyscy bez różnicy wieku i zajęcia.

Gra ta jest główną rozrywką bałkańską i właściwie nie możnaby jej nie zarzucić, gdyby narzucała graczom milczenie i gdyby nie hałasowano przy niej tak, jakby ktoś walił w bęben. Odgłosy te przeszkadzają tym, którzy idą do kawiarni po to, aby przeczytać pisma, lub porozmawiać serdecznie ze znajomym. Hałas jest ogłuszający, a nastrój przypomina nieco salę licytacyjną.

Wesołość jednak i dobry humor, jaki panował niegdys, znikły na długie czasy, gdyż kryzys, którego końca jakoś nie widać, rzucił melancholijny refleks na cały kraj. Dlatego też kawiarnie przybrały charakter raczej przytułków, niż lokali rozrywkowych. Bo przychodzą tu ludzie, którzy się nudzą, nie po to

aby się zabawić, lecz pograć się głębiej w ponure myśli, które niemi owładnęły.

Zaznaczyć należy, że w kawiarniach tutejszych podają tylko, podobnie jak w Polsce, kawę, herbatę, ciastka, konfitury, lemoniadę i t. p. Naogół niema w kawiarniach muzyki; dopiero w ostatnich czasach zaczęło się przymocować umieszczanie głośników radiowych. System mieszaný: „Kawiarnia - restauracja”, jak to ma miejsce w innych krajach europejskich nie istnieje w naszej stolicy.

Bo i jakżeż możnaby jeść wśród tego ogłuszającego hałasu gry w tabla, od której nie może się odzwyczaić mieszkaniec Bałkanu.

Wprawdzie grają i tu w szachy i karty, lecz gra w szachy uznana jest specjalnie za grę arystokratyczną. Kiedyś oddawano się namiętnie grze w bilard, ale obecnie, również z powodu kryzysu stała się zbyt kosztowną rozrywką i sport ten znikł prawie zupełnie. Jednakże zapaleńcy bilardziści znajdują naciągnięte zielone sukno w dwóch czy trzech kawiarniach i mogą ćwiczyć się w tej sztuce, które zwalczą życie siedzące.

Muszę również zaznaczyć, że gry hazardowe są surowo u nas wzbronione a odpowiednie napisy ostrzegają o tem publiczność. Ten zakaz obowiązuje i w klubach prywatnych, bo prawo jest pod tym względem nadzwyczaj surowe.

Publiczność zapelniająca kawiarnie, może być podzielona na kilka kategorii: przede wszystkim więc urzędnicy i pracownicy zakładów handlowych i przemysłowych, przeważnie ludzie młodzi, którzy przychodzą do kawiarni w wolnych chwilach by zagrać partyjkę szachów czy też w „tabla”, nie mogą tu jednak przesiadywać długo bo wzywa ich praca. Są to niejako uprzywilejowani od losu, bo bezrobocie wśród inteligencji bułgarskiej panuje w sposób zastraszający, jako konsekwencja zastoju ekonomicznego który stale się wzmaga. Potem idą rentierzy, emeryci państwowi, ludzie przeważnie starsi niespodziewający się już niczego do życia. Oprowadzający swą melancholję po ulicach miasta. Wogóle człowiek beczynny jest ponury, przykry i wiecznie w złym humorze. Trzyma ich w napięciu jeszcze jedna rzecz: polityka. Od rana do wieczora wrzeszczą, chwylą się, wałkują jedne i te same tematy: reorganizacja państwa lub poprawienie finansów. Poza tem piorunują przeciwko drożyznie.

Wogóle, jak każdy człowiek, znudzony wiekiem, emeryt żyje wspomnieniami, mówi o tem co było, nie czyniąc nic dla teraźniejszości ani przyszłości. Są wprawdzie wyjątki: jest to elita, która się nie starzeje. To przywilei ludzi o tęgich głowach.

Wreszcie mamy tu wykolejenców, włóczęgów i ludzi niemających szczęścia w życiu. Ci ostatni niosą swój krzyż pokornie i nie mają sobie nic do wyrzucenia. Bo na tym źle urządzonym świecie są ludzie, których nieszczęście prześladowało zawsze i wszędzie, jak są inni, ku którym szczęście uśmiecha się stale.

Klasa włóczęgów i wykolejenców jest najmniej godna pożałowania. Nie potrafili się niczego nauczyć, zmarnowali czas na próżno, niezdolni dokonać niczego poważniejszego, stanowią klientelę najstarszą i najwięcej przesiadującą w kawiarniach; siedzą tu, jak przymurowani do krzeseł, w oczekiwaniu na jakiegoś towarzysza dzieciństwa, czy kolegę, a żeby go „nabrać” na drobną sumkę. Jęczą i narzekają, ale nie przyjdzie im na myśl, aby się czemś zająć. Naogół wszyscy ich unikają bo zbliżenie się ich wzbudza nudę, a lenistwo umysłowe upodabnia ich do zwierząt. Dlatego żyją poza społeczeństwem.

Jednem słowem Sofja ma swoje wyrzutki społeczeństwa, jak każda stolica i większe zbiórisko, które miała życie i odrzucają to co się do życia nie nadaje.

Nie mogę tu pominąć i mleczarni, utrzymywanych bardzo czysto, o wyborowej klienteli w których wszelka gra jest wykluczona.

W pierwszorzędnym kawiarni Sofji cudzoziemiec znajdzie nowoczesny komfort, dania, jakie podaje się w wielkim świecie, orkiestrę, złożoną z zespołu wybitnie uzdolnionego.

I tutaj Sofja przywodzi na myśl stolicę Europy!

Szkoła dla stulatków

W Oklahoma City (U. S. A.) istnieje szkoła, której uczniami mogą zostać tylko mężczyźni i kobiety po 70 roku życia. Szkoła ta liczy 900 uczniów; najstarszy uczeń ma lat 111, najstarsza uczennica zaś — 102! Ponadto uczęszcza do szkoły 40 osób w wieku od 90—100 lat, oraz 300 w wieku od 80—90. „Szkoła dla stulatków” jest instytucją prywatną, finansowaną z funduszy prywatnych, a uczniowie nie odpłacają żadnego wpisu. Założyciele oryginalnej szkoły wychodzą z założenia, iż nie choroba i wyczerpanie organizmu jest częstokroć przyczyną śmierci, lecz zniechęcenie i utrata zainteresowania dla spraw życiowych. Celem powstania szkoły jest zatem zachęcenie ludzi wiekowych do interesowania się czynnego rozmaitymi przejawami życia, sztuką, zdobyciami nauki, życiem politycznym, oraz do brania udziału w grach towarzyskich, wykonywania niemęczących prac ręcznych itp. Ponadto specjalne lekcje poświęcone są detyce wieku starszego prowadzone są seminarja dyskusyjne nad rozmaitymi zagadnieniami. Tak twierdzą lekarze, działalność szkoły przyczyniła się w krótkim czasie do zmniejszenia procentu śmiertelności wśród jej uczniów.

Wieloletństwo w Egipcie

Pomimo postępu, jakim się obecnie szczyci europeizujący się Egipt, okazuje się, że stare obyczaje wieloletństwa są w tym kraju jeszcze mocno zakorzenione. Poraz pierwszy opublikowane w Kairze dane statystyczne, dotyczące tak zwanego ruchu ludności, zawierają również ciekawe cyfry, co do zawartych małżeństw i ich formy. Otóż okazuje się, że w pierwszych miesiącach 1935 r. zawarto 302.862

małżeństw. Z powyższej cyfry małżeństw monogamicznych było 283.30, pozostałe 19.553 małżeństwa były wieloletstwem. Z tego w 17.950 wypadkach mężczyzna posiadał dwie żony, w 1.456 — trzy, a w 147 razach obłubieniec posiadał nawet kilka żon. Co najciekawsze wbrew utartym poglądom, poligamia nie istnieje w Egipcie w wyższych socjalnie klasach, wieloletństwu oddają się ludzie najbiedniejsi, przeważnie fellahowie, którzy jako rolnicy mają zapotrzebowanie na bezpłatną robociznę, dostarczaną im przez liczne żony.

Chłosta na plotkarkę... ale w Arabji

W Arabji, gdzie za oszukaństwo, fałszywe świadectwo, zdradę, bywa publicznie wymierzona chłosta, nie zdarzają się tak często, jak gdzie indziej, plotki i fałszywe oskarżenia.

Tym, którym dowiedzie się, że fałszywie oskarżali, wymierzy się ostrą chłostę; uwolnione są tylko na pewien czas od kar kobiety karmiące, chore, w odmiennym stanie.

Słowo „Leon” oznacza się w Arabji oskarżenie, które wnosi małżonek przeciw żonie, prowadzącej się niemoralnie. Jeśli skarżący ma nie ma świadków, ani dostatecznych dowodów winy swej żony, musi on 4 razy przysięgać, że jego świadectwo jest prawdziwe, a za piątym razem przeklina siebie, wrząc popełnienia kłamstwa. I kobieta może się w ten sposób bronić przysięgą przed kłamliwym oskarżeniem męża i przed fałszywymi plotkami; a wtedy winowajca karany jest bogatym.

Najcięższe kary spotykają krzywoprzysięców, bo Allah w Koranie powiedział: „Nie będziesz karany za nierozważne słowo, ale kara cię spotka za czyn serca, jeśli przysięgniesz fałszywie”. Kobiety arabskie boją się panicznie publicznej cnoty i to je leczy od plotkarstwa i od zdrady.

I o tem warto wiedzieć

Amerykańscy Polacy są właścicielami 160 tys. domów w Stanach Zjednoczonych, które przedstawiają wartość 470 milionów dolarów.

X

Liczba Polaków zamieszkających poza granicami państwa polskiego wynosi 9 milionów.

4 miliony naszych rodaków znajduje się w Ameryce, 4 milion w państwach ościennych i 1 milion w innych krajach.

X

Telefony najbardziej są rozpowszechnione naturalnie w Stanach Zjednoczonych, w kraju gdzie wszystko jest naj...

Tam, na 1000 osób przypada 129 aparatów; drugie miejsce zajmuje Kanada — 103 telefonów na 1000 osób, dalej Danja — 83 następnie Nowa Zelandia — 77, Szwecja — 65, Norwegia — 63, Wszech Hawajskie — 56, Australia — 45, Szwajcaria — 43, Niemcy — 34, Holandia — 25, Luksemburg — 24, Austria — 23, Anglia — 22, Finlandia — 20, Urugwai — 17, Argentyna — 16, Kuba — 15, Francja — 14.

Polska stoi na szarym końcu w liczbie posiadanych telefonów, gdyż mamy tylko 4 telefonów na każde 1000 osób.

Miastami najbardziej wyposażonymi w aparaty telefoniczne jest New York i Sztokholm, gdzie już na 4 mieszkańców wypada 1 telefon.

X

Dzień 1 stycznia uważany powszechnie za początek roku, był nim już i u Rzymian. Natomiast chrześcijanie w najdawniejszych czasach rozpoczynali rok w dniu 6 stycznia.

Później w różnych krajach różnie zaczęto rok: 25 marca w dniu Zwiastowania N.M.P. (bliskie zrównanie dnia z nocą), w dniu 25 grudnia (przesilenie zimowe), 21 września (jesienne zrównanie dnia z nocą) i 24 czerwca (przesilenie letnie).

Dopiero w XVII wieku ustaliła się data 1 stycznia, jako początek roku.

Pani Jacentowa i jej mąż

(HUMORESKA).

Pani Jacentowa ze sławetnego grodu Zapadła Dziura należała do tych reprezentantek niewieściego rodu, które za nic w świecie nie przebaczą mężowi, jeżeli się czasem gdzieś tam w kompanji zawieruszy w knajpie.

Mimo tych ustalonych zasad swej małżonki, pan Jacenty znalazłszy godną kompanję, szedł do knajpy, nie bacząc na gniew i złość żony, bowiem był to człowiek z charakterem.

A kiedy zdarzyła mu się taka okazja i po nieważ wracał późno do domu z cokolwiek nadwyręzoną równowagą, wtedy małżonka dawała naprawdę klasyczne przedstawienie, pełne krzyków i płaczu i wymyślnych kław. Ale p. Jacenty był człowiekiem z charakterem... Nie wdawał się nigdy w kłótnie z płcią słabszą, wycofywał się strategicznie ze swych komnat i szedł na stryszek nad stajnią, tam zagrzebywał się w siano i spał mimo, iż wrzaski znacznej połowicy pociągły za sobą niepokój wszelkiego stworzenia domowego, które poczyniło akompanjować swej gospodyni, podnosząc okrutne larum gdakań, kwików, ryków itd.

Pan Jacenty naciągał na głowę kapotę, zagrzebywał się głębiej w siano i spał, a budził się dopiero wtedy, kiedy ochrypla małżonka już mówić nie mogła. Zupełnie tak jak młynarz, który się budzi wtedy, kiedy ustaje stukot kół.

Jak już wspomnieliśmy, p. Jacenty był człowiekiem z charakterem, nieodstępującym na włos od swych zasad... Myślał nieraz nad tem, w jaki sposób nakłonić żonę do zmiany jej postępowania wobec niego. Ale mimo, iż pan Jacenty należał do najświeższych głów w Zapadłej Dziurze, nie mógł znaleźć w swej głowie żadnego argumentu, któryby przemawiał do sumienia swarłiwej magnifiki...

Zdarzyło się, iż do sławetnego grodu przyjechali wędrowni muzycanci. Skorzystał z tej okazji właściciel największej gospody w mieście i postanowił urządzić koncert wieczorny, który zwykłym trybem przeciągnąć się miał do rana.

Kiedy wiadomość o koncercie dotarła do p. Jacentego, ten nie pytając o zezwolenie swej żony, ruszył wieczorem do gospody.

— Gdzie się znowu wleciesz? — krzyknęła zacna połowica, gdy pan Jacenty chyłkiem wychodził z domu.

— Pod „Tańczącą Geś” na jedno duże... Wróć niedługo — rzucił jej jeszcze na odchodnym.

— Tak! — poczęła krzyczeć prędko, a głos jej chwilami przypominał pianie zarzynanego koguta. — Poczekaj, zobaczysz jak ci urządzię, kiedy wrócisz do domu, popamiętasz ty mnie jeszcze!!!

O tem piekle, jakie nastąpi po powrocie, wiedział pan Jacenty zgóry i nie można powiedzieć,

żeby się entuzjasmował obietnicami żony. Ale w knajpie przy stole w gronie zacnych przyjaciół zapominał o wszystkim. Muzyka grała aż dusza rola, piwo było znakomite, anegdota spłyły się jak z rogu obfitości, radość była powszechna, to też pan Jacenty nie spostrzegł, się nawet, kiedy zegar z pobliskiej wieży kościelnej wybił północ.

Z ostatnim uderzeniem zegara przypomniał sobie Jacenty, że w domu czeka go samotna żona. Zrobiło mu się żal połowicy, a w duszy zrodził się jakiś cierpiący wyrzut sumienia... Wstał od stołu, pożegnał towarzyszy i pobiegł szybko do domu, nie mu tylko sił w osłabionych piwem nogach starczyło.

Kiedy przekroczył próg izby przyjął go zacna małżonka potokiem słów, których ze względu na wartość. Zaczęła od „kochany gołobeczu”, przeszła poprzez „włóczęgo”, „leniu” i „nierobo”, a kończąc jaką płynęły inna ekspresję, nie można skończyła... na czym skończyła niewiadomo, ale gdzieś tam już pod koniec jej przemówienia, zanim zupełnie ochrypla, brzmiały jeszcze słowa „pijaku”, „nicponiu”, „utrucjuszu”, a wreszcie... „spileś się jak świnia”.

Usta się jej nie zamykały. Stała przed nim, wzięła się pod boki i sypta słowa mocne i dosadne, jak sypie kule karabin maszynowy.

Pan Jacenty był człowiekiem z charakterem, nie odezwał się ani jednym słowem do swej połowicy. Ale to milczenie podniecało swarłiwą niewiastę, jak ostroga rasowego rumaka.

— Czekaj — krzyczała — dam ja ci naukę! Poczekaj, pokażę ci, czym ty jesteś! Czekaj — tu zadyszkała się niewiasta z krzyku — czekaj — odchrząknęła — tylko muszę najpierw zamknąć drzwi. W jednej chwili znalazła się u drzwi sieni i zasunęła rygiel.

— Przecież ja to samo zrobić potrafię — pomyślał pan Jacenty i jednym susem, wykonanym z podziwu godną maestrią mimo, iż chwiał się na nogach, znalazł się w swoim pokoju i zamknął drzwi do niego wiodące na klucz.

Zabezpieczwszy się w ten sposób od szalejącej żony, pan Jacenty wskoczył do łóżka, nakrył głowę poduszką i zamierzał spać.

Kiedy zacna małżonka wróciła z sieni i nie zastała męża w pokoju, na chwilę ze zdumienia straciła mowę. Na tego rodzaju beczność do tej pory nie ważył się... A kiedy znów odzyskała mowę, poczęła wolać, ażeby natychmiast drzwi otworzył, jeżeli się nie chce narazić na to, że mu oczy wydrapie! Mimo groźby pan Jacenty nie otworzył drzwi. Wtedy dostojna połowica poczęła szturmować zamknięte

drzwi wszystkim, co jej tylko wpadło w ręce. Powstała dzika i piekielna kanonada i zdawało się, że szyby, okienne, tak już gwałtownie drżące od krzyku, wyleciały z kretesem. Do krzyku gospodyni dołączyło się wycie psa, wrzask popudzonych kur, ryk zdenerwowanych niesamowitym nocnym niepokojem krów, słowem powstał sądny dzień, a raczej sądna noc nastąpiła.

Wreszcie po pewnym czasie zmęczona niewiasta przestała krzyczeć, a wraz z ustaniem jej wrzasku, uspokoiła się gadzinia domowa. — Pan Jacenty zagrzebany w stos poduszek chrapał tak głośno, że aż sam od czasu do czasu siebie budził.

Ale spokój domowy nie trwał długo.

Zadyszka pani Jacentowa podeszła do drzwi i zdołała jeszcze wyszeptać:

— Poczekaj-no, będziesz ty spał... Już ja ci ten sen przerwę!

Przysunęła do drzwi stół, siadła na nim, wzięła w rękę młotek i poczęła bić nim do drzwi raz po raz.

Pan Jacenty nie reagował... Jacentowa poczęła wzmagać częstość i siłę uderzeń, wkładając w nie całą swą wściekłość i poprzysięgła na wszystkie świętości, że choćby miała do rana nie spać, choćby dom się zawałił, będzie bić w drzwi młotem tak długo, dopóki nie omdleje.

Omdlewała już ze zmęczenia, kiedy na dworze rozjaśnił się zupełnie dzień, ale nie ustawała i ukuła dalej...

W tem rozległo się jakieś pukanie u wejścia do domu, a po niem rozległ się głos:

— Otwórzcie tam, przynieśliśmy wam podarek...

Kobieta przestała na chwilę swej żmudnej pracy, podeszła do sieni i otworzyła drzwi. Tu jak żona Łoia zamieniła się w słup soli... Oto co dojrzały jeździużone czuwaniem nocnym oczy... Sasiad Filip, znany opój i hulaka, wspólny z policjantem gminnym ciągnęli jakiegoś człowieka trzymając go pod ręce.

— Rachunku nie musi pani wyrównywać, zapłaci już wszystko...

Wprowadzili Jacentego do izby, posadzili go na ławie i ulotnili się w te pędy. Siedział oto przed nią jej mąż i uśmiechał się głupekowo, jak każdy człowiek zawiany. Podniósł się wreszcie z ławy, przeszedł obok oniemiałej ze zdziwienia żony, wdrapał się po drabinie na stryszek (cud, że nie spadł), i tam zakopawszy się w siano poczęł chrapać aż się kury ploszyły na dworze.

Cóż zatem zaszło? Oto pan Jacenty, któremu pukanie do drzwi młotem przez zacną magnifikę poczęło bokiem wylać, wyskoczył oknem z izby i nie przeszkadzając małżonce w jej zacnem zajęciu, zwał do knajpy. Tam była muzyka, było świetne piwo i jeszcze lepsza kompanja.

Od tego zdarzenia pani Jacentowa już nigdy w nocy nie tłuła do drzwi mężowskiego pokoju niczem. Coś się w niej od tej nocy przelamało. Była cicha i spokojna i poczęła patrzeć na świat i jego sprawy z rezygnacją.

Słownie tu wyglądało i Anielcia byłaby wdzięczną Kurtowi, gdyby ją tu samą zostawił, wspomnienia dawnych chwil brzmiały jeszcze silnie w jej głowie, tęskniła za samotnością.

Lecz Kurt nie odstępował jej ani na krok. Na pół żartem, na pół serio zaczął wyrażać swe życzenia, by mógł choć na chwilę przemienić się w poetę.

„W poetę“, zaśmiała się Anielcia, „to niepewny kawałek chleba, praktyczniej być asesorem“.

„A jednak obecnie dalbym całe stanowisko za możliwość komponowania pieśni, — pieśni dla pani!“

„Dla mnie?“ spytała Anielcia i z niepokojem spojrzała mu w oczy.

Dorozumiewała się już dawniej, że była mu droga, lecz ludziła się zawsze, że to uczucie przyjaźni, które dla niej żywi.

Wyraz jednak obecny jego oczu zafrapował ją naprawdę.

Co za zagmatwania mogłyby powstać jakie nieprzyjemne chwile czekały na nią?

Asesor powstał. Z przybladłym obliczem i z drżeniem w głosie zaczął szepać:

„Anielciu, to chyba nie tajemnica dla pani, że ja ją kocham. Już wówczas, kiedy panią poraz pierwszy ujrzał, zrobiła pani na mnie głębokie wrażenie. Po latach znowu — Opatrzność — złączyła nasze drogi. Miałoby to być przypadkiem? O nie, — to był wyraźny palec Boży, to przeznaczenie!“

„Ja wiem, Anielciu, żeś dumna. Pewnie myślisz, że jako uboga masz wejść w dom bogatych, odstrasza cię! Lecz niesłusznie! Jam uporządkował wszystko, uwiadomiłem ojca o moim zamiarze i ojciec zgodził się na to.“

„Co do mej siostry, ona szczęśliwą się czuje, że dostanie taką szwagrową, — przyjaciółką ci przecież została.“

„A ja, — ja składam całe moje szczęście przyszłe, wszystko, — w twoje ręce i proszę, — proszę cię na wszystko co ci świętem, nie odrzucaj mej prośby, nie zastanawiaj się długo i nie opieraj, — powiedz, żem ci choć trochę drogi, a znajdziesz we mnie odpór, nie będziesz taka sama jedna, opuszczona w świecie, — ja ci wszystko zastąpię na rękach, będę cię nosił, — każdą myślą będę się starał uczynić cię szczęśliwą.“

Anielciu, oto leżę u nóg twoich i proszę cię o twoją rączkę, o twoje serce.“

Anielcia stała jakby statua kamienia bez ruchu. — Przez pół minuty może nie mogła przyjść do słowa. Przestrach i przerażenie odjęły jej możliwość mówienia. — Wreszcie pochyliła się ku klęczącemu i pomagając mu powstać, odrzekła:

„Kurcie, mój przyjacielu. Byłeś szczerzy i otwarty, ja również chcę być otwartą względem ciebie.“

Kurt, powstając, chciał ją przycisnąć do piersi, lecz łagodnie, ale stanowczo nie pozwoliła na to.

Dziwne przecucie ośwładnęło młodym człowiekiem. Odstąpił o krok wstecz, wołając:

„O, Anielciu, proszę dobrze wszystko rozważyć, zanim pani powie stanowcze słowo. Dostę się pani nacierpiała w

Na zdjęciu widzimy uczestników Kongresu Komitetów Igrzysk Olimpijskich, jaki odbył się pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych Rzeszy Niemieckiej Dra. Fricka w Muzeum Pergamon w Berlinie.

życiu, świadkiem tego, teraz się pani nadarza sposobność uciec od trosk. Pani nie powinna odrzucać od siebie tego.“

„Muszę niestety,“ odpowiedziała Anielcia. „Zaraz z początku była moja odpowiedź gotowa. Moje serce —“

„O, pani serce,“ przerwał jej Kurt, „ono dobre, pełne współczucia, szlachetne.“

„Moje serce nie jest wolne. Ono pokochało innego.“

Innego? — O Boże, nie przeczuwałem tego nigdy!“

Ze łzami w oczach stał młody człowiek, wpatrując się w przybladłe oblicze dziewczyny.

Anielcia, przystąpiwszy do niego, położyła mu ręce na ramieniu i rzekła:

„Proszę się na mnie nie gniewać, kochany przyjacielu. Do pana nie mogę należeć, bo kocham drugiego więcej jak siebie.“

„A przecież nie wyszłaś pani za niego?“

„Nie, — ożenił się z inną, która go oszukiwała.“

„W takim razie zламаł wiarę pani.“

„Tego nie można powiedzieć. Wprawdzie przyrzeczenie mi złożył, ale stosunki czasem rozdzielają ludzi jak wiatr plewy rozwiewa. Długo by to była i smutna historia do opowiadania.“

„Więc pani go straciła? Spodziewa się pani go odnaleźć?“

„Nie, — straciłam go i nie mam nadziei go odnaleźć, niewiem nawet, czy żyje.“

„Ale gdyby żył i pani go odnalazła, a on był — wolny?“

Oczy Anielci zabłyśły ogniem i energią. Bez wahania zawołała:

„Wówczas rzuciłabym się w jego objęcia, bo czuję, że i on za mną tęskni, i z miłością przycisnąłby mnie do serca. — Ale to sen tylko, — to fantazja, — on zaginiony, — ja go nie odnajdę więcej!“

Umilkła, tylko łzy popłynęły jej z oczu.

Kurt nie stracił widać jeszcze całkiem nadziei, bo ujawszy ją delikatnie za rękę, zaczął mówić z prośbą:

„Anielciu, pani sama niema nadziei odnaleźć swego pierwszego ukochanego, więc pocóż rozgoryczać sobie życie temi dawno minionymi rzeczami, oboja moja dłoń, proszę ją przyjąć i nie odrzucać od siebie.“

„I pan byłbyś zadowolonym połową serca, przyjaźnią tylko?“

„Narazie tak, bo się spodziewam, że moją gorącą miłością rozgrzałbym i pani serce, wyleczyłbym je z tej pierwszej słabości i nauczył bić tylko dla mnie. Proszę więc nie odrzucać mnie beznadziejnie, proszę mi dać iskrę nadziei, będę czekał dopóki pani nie powie: Kurcie, przewyżdziłam się, — chcę należeć do ciebie!“

Z falującą piersią stała Anielcia w milczeniu. Po jakiejś chwili zaczęła mówić z początku cicho, następnie coraz głośniejszym i dobitniejszym głosem.

„I gdybym tak zrobiła. Nie przeczę, miałabym zapewnioną przyszłość, czułabym się spokojną może nawet w polowie szczęśliwą. Ale przypuśćmy ten pierwszy ukochany zjawia się, — co wtedy?“

„Milczysz! Ja ci powiem. Byłabym nieszczęśliwą. Dawna miłość ożyłaby na jego widok w sercu mem z podwójną siłą, albo stałabym się niewierną, albo własną ręką musiałabym odebrać sobie to spalone życie!“

Kurt stał, przysłuchując się w milczeniu. Walczył z boleścią, która przejmowała jego duszę.

„Ach“, zawołał, „tego mężczyznę, który wszedł w twoją drogę, któremu udało się wzbudzić pierwszy płomień w twym sercu, — tego potrafiłbym nienawidzieć, — — zabić!“

„Ależ Kurcie, — na miłość Boską, nie czyni się niesprawiedliwym. Ten mężczyzna nie zasługuje na twoją nienawiść i zawziętość. To szlachetny mąż, — ach, gdybyś mógł poznać Kazimierza Zamskiego!“

„Co? — Co słyszysz? Hrabiego Kazimierza Zamskiego! To twój pierwszy ukochany?”

Twarz Kurta pobladła. Długi czas nie mógł ze siebie wydać ani słowa, wreszcie wykrztusił więcej jak wypowiedział.

„Teraz wszelkie nadzieje stracone dla mnie. Z tym mężem rywalizować nie potrafię.”

Anielcia podbiegła.

„Pan go znasz, znasz Kazimierza Zamskiego?”

Kurt milczał. Prawda, widział go dopiero wczoraj, wiedział, że odjechał do Anglii, lecz ma to zdradzić? — Ma ją stracić na zawsze? — Z drugiej strony czyż mu wolno dwa kochające serca rozłączać, — oszukiwać?

Ciężko walczył chwilę ze sobą, wreszcie odezwał się złamanym głosem.

„Znam i mogę pani więcej powiedzieć, niż się pani spodziewa! Znam go jako zacnego, szlachetnego mężczyznę, pomimo, że ślał mi w drodze, nie mogę go nie szanować. Pani nie potrzebuje długo go szukać. — Wczoraj dopiero widziałem się z nim.”

„Wczoraj?” krzyknęła Anielcia, podnosząc drżące dłonie. „Pan przecież byłś tutaj w rezydencji, więc Kazimierz także tu musi być! — O Boże, — w jednym mieście z nim, — nie przeczuwając tego!”

„Muszę pani nadzieje rozproszyc niestety”, odezwał się Kurt, „tutaj go nie ma, ale ja wiem, gdzie jest obecnie.”

„Gdzie, gdzie?” błagała Anielcia.

„Wczoraj w nocy odjechał do Anglii, według mego obrachunku będzie dzisiaj wieczorem w Londynie”, odpowiedział młody mężczyzna.

„W Londynie!” zawołała Anielcia. „Kochany przyjacielu, dziękuję panu serdecznie za tę wiadomość, którą umiem ocenić. — O, — proszę mi wierzyć, widziałam po panu, jaką walkę musiał pan stoczyć we wnętrzu, zanim mnie pan wprowadził na ślad Kazimierza, ale to właśnie pokazuje mi, o czym i tak byłam przekonana, że szlachetne, pocziwe serce mieszka w panu, i że Bóg kiedyś wynagrodzi panu równie dobrem szlachetnym sercem, które pan będzie mógł nazwać swoim!”

„O nie, — przenigdy, nie potrafię innej pokochać”, odparł młody Hartman, potrząsając ze smutkiem głową. „Tak gorąco jak ja panią pokochałem, kocha się tylko raz w życiu!”

„Tak się panu teraz zdaje. Za rok inaczej pan będzie mówił. A teraz zegnaj mi pan.”

„Co, pani chce się już zegnać?”

„Tak jest, dzisiaj jeszcze wyjeżdżam.”

„Dokąd?”

„Do Londynu za Kazimierzem.”

„To pani silne postanowienie?”

„Naturalnie.”

„Ależ pani nie może sama w taką daleką podróż się puszczać, to przecież z niebezpieczeństwami połączone, niech pani przynajmniej pozwoli, jeżeli postanowienie pani niezłomne, że ja jej towarzyszyć będę w podróży.”

Anielcia zaprzeczyła ruchem głowy, mówiąc:

Radosny, pełen beztroski uśmiech młodej dziewczyny... Niewiadomo, co go spowodowało, czy wesołe wydarzenie, czy dowcipne słowa — wystarczy, że jest szczerzy i serdeczny.

„Dziękuję bardzo za gotowość, ale nie mogę tej ofiary przyjąć, inaczej mogliby sobie to ludzie tłumaczyć we fałszywy sposób.”

„Więc pani nie wraca do Berlina?”

„Nie, dzisiaj wieczornym pociągiem chciałabym pojechać wprost do Londynu.”

„W takim razie proszę mi pozwolić, że sam przygotuję na to ojca i siostrę. Ale jeszcze jedną, wielką prośbę miałbym do pani. Proszę się nie gniewać. Właśnie wręczył mi ojciec jakiś mały spadek, który zupełnie niespodziewanie przypadł mi w udziale, nie wielki, bo tylko pięć tysięcy marek, oto tu w pularesie mam go i proszę bardzo, proszę mi mej ostatniej prośby nie odmawiać, proszę przyjąć te pieniądze, naturalnie jako pożyczkę — niech się panna Anielcia zastanowi, że podróż, poszukiwania, dłuższy pobyt w Anglii wiele kosztują i niech mi pani nie robi przykrości i nie od rzuca mej ostatniej prośby.

Oczy Anielci zasły łzami. Biorąc podawany jej gruby pugłares i chowając za gorset, wzięła za rękę młodego Kurta, wołając z uniesieniem:

„Doprawdy nie wiem, czym będę się mogła odwdziżyć panu za tyle serca i troskliwości. Nie wątpię, że Kazimierz, jak tylko złączy się z nim, uści się z długu, jaki obecnie zaciągam, bo prawdę powiedziawszy jestem zmuszona do tego. Z mojej pensji nie wiele mogłam odłożyć, a rozumiem dobrze, że droga taka wiele kosztuje. Proszę przyjąć serdeczne, stokrotne dzięki za wszystko dobre, co mi pan wyświadczył, nie zapomnę tego nigdy i będę się starała zawsze z niezmiennym, siostrzanym uczuciem chować pana w pamięci. Jeszcze raz szczerze „Bóg zapłać!”

Gorąco potrząsnęła mu obie dłonie.

Nad wieczorem stary bankier, pytając Kurta, gdzieby umieścić szampan przygotowany na uroczystość jego zaręczyn, otrzymał następującą odpowiedź:

„Kochany ojczulku, muszę ci oznajmić, że panna Anielcia dzisiaj wieczór odjeżdża do Londynu.”

„Co?” zawołał ojciec razem z Kornelją, jakby jednemi ustami. „A cóż z zaręczynami?”

„Te się nie odbędą”, odparł młody Kurt ze spokojem, ale z widocznym zaciśnięciem zębów. „Panna Anielcia dała mi kosza, nie może mi ofiarować ręki, bo kocha innego.”

Można sobie wyobrazić, co za wrażenie wywarły te słowa na ojca i siostrę. Jak na komendę zerwali się z miejsc, przybliżając się do Kurta. Posypała się masa pytań, na które młody mężczyzna odpowiadał jak umiał.

Odpowiedział im pokrótce, że Anielcia poznała się i pokochała z hrabią Zamskim, skreślił im jak go gorąco kocha, że nie waha się pomimo niebezpieczeństwa szukać go aż w Londynie, no i jak szlachetnie z nim postąpiła, wyjawiając mu całą tajemnicę, nie chcąc go zrobić nieszczęśliwym.

Wieczorem przyjmowali stary bankier i Kornelja z podwójnym szacunkiem i gościnnością Anielcię. Szacunek i poważanie, jakie mieli dla młodego hrabiego, zlało się teraz i na Anielcię.

Kurt wraz z Kornelją odprowadzili Anielcię na dworzec i zaopiekowali się nią starannie aż do ostatniej chwili odjazdu.

Kiedy ruszył pociąg, wyszeptał Kurt ze smutkiem do Kornelji:

„Cały mój gmach wyśniony szczęścia runął, okazało się wszystko iluzją. Bądź zdrow, śnie mój złoty i rozkoszny, — bądź zdrow na zawsze!”

Ze współczuciem uściśnęła Kornelja dłoń Kurta. — W milczeniu powrócili do domu.

CLXXIII.

W mieście nad Tamizą

Kazimierz i Elżutka zajęli się szczęśliwie do Londynu.

W jednym z największych hoteli „palais Royal” wynajęli trzy pokoiki elegancko i wygodnie urządzone.

Kazimierz podał swoje imię do księgi meldunkowej, Elżutkę wpisał jako swojego sekretarza Alberta Rodeń.

Pierwszego wieczora postanowili zjeść kolację w hotelu.

Podczas całej kolacji był Kazimierz rozrzucony i zamyślony. Myśl jego zaprzęta mimowoli ten głupi pojedynek z baronem Lubszą, który go czekał o szóstej z rana.

Nie chciał w tajemnicę w tę sprawę Elżutki; widział bowiem, że była znużona drogą. Postanowił sam rozegrać tę sprawę. Wprawdzie był dobrym strzelcem i nie potrzebował się obawiać, jednak ta tajemnica, której nie chciał zdradzić przed Elżutką, ciążyła mu widocznie. — Dość wcześnie pożegnał się z towarzyszką i udał się do swego pokoju.

Począł kroczyć gorączkowo po korytarzu, namyślając się, co zrobić.

Duszką wychylił kieliszek szampa, poczem udał się na dół do portjera aby go wypytać o „Rattenburg“.

Portjer zrobił głupią minę na pytanie takiego dostojnego gościa o tak osławiony budynek.

Nie dał jednak nic poznać po sobie. Był przyzwyczajony do różnych dziwaków. Przyjeżdżali przecież tacy, którzy oglądawszy psi cmentarz w Hyde Parku i nie popatrzywszy nawet na tysiące innych rzeczy godnych zwiedzenia powracali do domu.

Opisał Kazimierzowi dokładnie, gdzie leży „Rattenburg“, kłaniając się grzecznie i z rewerencją.

Hrabia wrócił do siebie. Otworzył okno swego pokoju i począł medytować patrząc na gwiazdy. Taka cudna noc roztoczyła się po ziemi, że Kazimierza aż ciągnęło coś, aby wyjść i przespacerować się.

O czwartej musiał i tak wstać, zresztą nie czuł najmniejszej potrzeby snu, postanowił się nie kłaść, tylko użyć na świeżem powietrzu.

Wyszedł, krocąc bez celu po olbrzymim mieście, aż zabłąkał się aż do Hyde Parku.

Wstąpił do śródk, bo znużył go zapach kwiatów z klombu.

Nie miał żadnej broni przy sobie, tylko łaskę, którą mógłby chyba tylko psa odpędzić. Ale któżby go tu miał napastować? Jak okiem sięgnął nie widział żadnej ludzkiej istoty. Park cały leżał samotny, — w tajemniczej ciszy.

Kazimierz udał się wielką aleją w głąb parku. Od czasu do czasu słyszał jakieś westchnienia. Na jednej z ławek spódkał parę zakochanych. Przeszedł prędzej, aby nie przeszkadzać szczęśliwym.

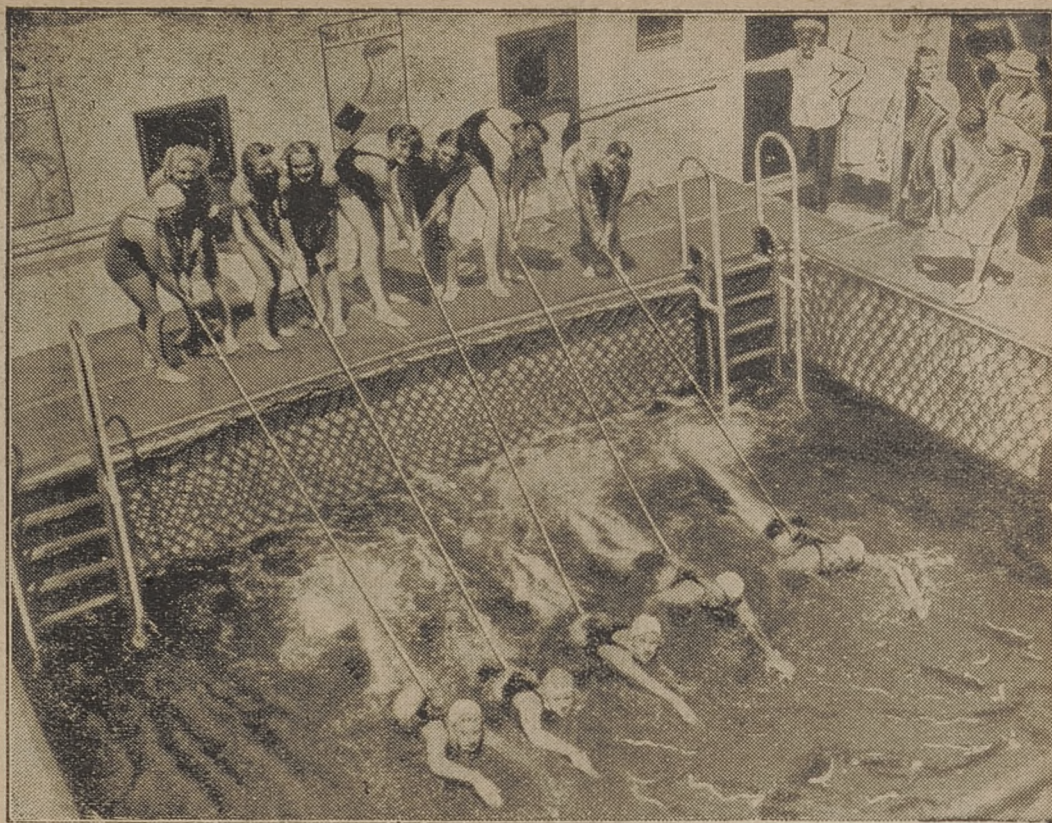
Myśl o Anielci zajęła całą jego duszę.

„Gdzie jesteś moja najdroższa Anielciu?“ szeptał sam do siebie. „Dlaczego nie przybędziesz, aby mnie uszczęśliwić? Takbym cię przeproszał za wszystko, — za moje niedowiarstwo w ciebie przez jakiś czas! — Jakże ja ślepy byłem!“

„Przepraszam, która godzina?“ zabrzmiał nagle jakiś głos dziecienny, tuż obok niego.

Zdziwiony przystanął i ujrzał przy blasku księżyca jakąś dziewczynkę, która może dziesięć lat miała.

Zaciekawiony, widząc ładną twarzyczkę, zarazem jednak lichą sukienkę nachylił się do niej i spytał:

Amerykańska drużyna pływacka, jadąca na statku „Kalifornja“ do Europy, na olimpiadę — zabawiała się w oryginalny sposób w swym ulubionym basenie kąpielowym.

„Dlaczego nie jesteś w domu, o tym czasie, — dzieci powinny być w łóżku, ale nie w publicznym parku.“

„Ach, mój panie“, odpowiedziała mała dziewczynka, „moja matka słaba, musiałam wyjść zebrać, tymczasem spóźniłam się i zabłąkałam na nieszczęście w tym paru. Czy nie może mi łaskawie pan powiedzieć, która teraz godzina, chciałabym wrócić do domu, do matki!“

Młody hrabia wyciągnął swój złoty zegarek z kamizelki i rzuciwszy okiem na wskazówki, odrzekł:

„Za dziesięć minut...“

CLXXIV.

Towarzysze niedoli.

Kazimierz nie potrafił dokończyć zdania.

Z poza drzewa, koło którego stał, wychyliła się nagle jakaś ciemna postać i rzuciła się nań z tyłu. Zanim się miał czas opamiętać, zalepiono mu usta smołą.

Chciał wołać o pomoc, nie zdołał więcej. Bronić także się nie mógł, gdyż w tym samym momencie porwano mu ręce w tył i skrepowano powrozem.

„Przeszukaj mu kieszenie!“ zawołał złoćczyńca zachrypniętym głosem do dziecka. „Przedewszystkiem bierz zegarek, potem przigłares. Ale spiesz się, nie mamy dużo czasu, mógłby ktoś nadejść!“

Wszystko to stało się tak prędko, że Kazimierz nie mógł nawet zebrać myśli.

Dopiero głos złoćczyńcy przywrócił mu przytomność. Głos ten był mu jakoś dziwnie znany, przysięgałby, że już go słyszał raz w życiu.

Chciał się uwolnić z pętów, począł się szamotać, rabuś jednak trzymał go aż za dobrze postronkiem w tyle, nie mógł nawet ujrzeć jego twarzy.

Mały wąż znalazł się widocznie dobrze na rzemiośle, już zagłębił rękę w kieszeni ofiary, chcąc wyciągnąć pulares, gdy w tem zabrzmiał jakiś męski głos:

„Precz! Co robicie! Ha, to rabunek. Precz, inaczej strzelam!“

„Przeklećcie!“ zgrzytnął rabuś i popchnął Kazimierza, tak, że tenże upadł. „Nadarmo pracowaliśmy dzisiaj!“

W mgnieniu oka znikł rabuś wraz z dzieckiem w krzakach. Kazimierz podniósł się ze ziemi.

Tuż przed nim stał już młody jakiś mężczyzna w uniformie od marynarki.

Salutując, odezwał się do Kazimierza:

„Nadarmo szukałbym teraz za rabusiem, mają dobre kryjówki, więc nie tak łatwo ich odnaleźć zwłaszcza teraz w ciemności, zresztą, czy tak czy owak kara ich kiedyś nie minie.“

Kazimierz otrząsnąwszy pył z ubrania, przystąpił do młodego mężczyzny i biorąc go za rękę, uściśnął mu dłoń serdecznie, mówiąc:

„Mój panie, bardzo panu wdzięczny za pomoc! Nie zapomnę tego, żem winien panu życie!“

„Tak źle nie było“, odezwał się młody oficer marynarki, „oni chcieli pana tylko okraść. Ale co mnie dziwi, że pan się odważył tak sam bez broni zapuszczać w nocy do Hyde Parku, który przecież słynie z rozboi.“

„A dlaczegoż pan się na to odważa?“ spytał Kazimierz.

„Ja“, odpowiedział nieznajomy, „w pierwszej linii jestem dobrze uzbrojony, a w drugiej linii nie zależy mi wiele na życiu.“

„Ależ to straszna melancholja przemawia z pana“, odparł Kazimierz, idąc razem z młodym człowiekiem, — „jak młody i już taki pesynista!“

„Ha, wiele już przeszedłem, pomimo młodości, — kiedyś miało życie dla mnie wartość i uśmiechało się tak samo do mnie jak do całego świata, kiedy

jednak gwiazda moja znikła. — ciemność tylko otacza mnie wkoło“.

Kazimierz przystanął. Ciekawie wpatrzył się w twarz młodego mężczyzny. „Jeżeli się nie mylę“, odezwał się miękkiem głosem. „to my towarzysze niedoli. Ta gwiazda to pańska kochanka. To samo i mnie się przydarzyło i dla mnie znikło słońce moje, jednak nie poddaję się melancholji, zawsze jeszcze wierzę, że dla mnie zjawi się kiedyś jutrzienka, że odnajdę moją zgubę, — moje szczęście!“

„Mój panie, jeżeli pan ma jeszcze nadzieję“, odezwał się nieznajomy, „to już pan szczęśliwy. — dla mnie nie ma nadziei. Co raz pogrzebane na dnie morskiem to więcej się nie zjawia!“

Szli dalej razem. Nagle nieznajomy przystanął mówiąc:

„Ale pawda, przypadek sprowadził nas tak blisko, a nawet dotychczas jeszcześmy się sobie nie przedstawili. Chcę zrobić początek, moje nazwisko: Marceli Remy, oficer marynarki“.

„Hrabia Kazimierz Zamski“.

Uścisknęli sobie powtórnie prawice. Pomimo tego, że się dopiero parę minut znali, przypadli sobie tak do gustu, jakby lata całe ze sobą obcowali.

„Czy to tylko pewne, że ta tak droga sercu pańskiemu osoba zginęła i że pogrzebana na dnie morskiem“, spytał Kazimierz ze współczuciem.

„Nies'tety tak. Rozbił się okręć, którym jechała, ja szczęśliwym tylko przypadkiem potrafiłem się uratować. Ach, czemuż nie było mi przeznaczonem zginąć razem z nią, cóż mi teraz znaczy życie bez niej?“

„Straszne te katastrofy morskie“, zawołał Kazimierz, „ja także raz o mało co nie utraciłem mojej najdroższej. Zapewnie pan słyszał już, skone pan przy marynarce służy, o rozbięciu się okrętu „Gloire de France“? — Ale co panu, pan zadrżał nagle?“

„Moja ukochana zginęła właśnie na pokładzie „Gloire de France“, zawołał Marceli Remy zmienionym głosem, na tym okręcie? Ale jak się nazywała, mój Boże, więc i pańska droga była na tym okręcie? Ale jak się nazywała, proszę mi powiedzieć, może ja ją znam“.

„Anielcia Dubois“.

„Anielcia Dubois? Mój Boże, cóż to za szczęśliwy traf, żeśmy się poznali, wszakże ja znałem ją doskonale. — była najlepszą przyjaciółką mojej biednej Elżbiety“.

„Elżbiety? — Ma pan na myśli Elżbietę Ravington?“ zawołał Kazimierz

„Jakże to, pan zna to imię, — tak, naturalnie Elżbieta Ravington, a'bo raczej Elżbieta Flower, jak się wówczas nazywała. Donoszono wprawdzie, że miała się uratować, ale ani śladu jej, pomimo najgorętszych poszukiwań, nie mogłem znaleźć“.

„Naturalnie, że się uratowała“, zawołał Kazimierz, „poznałem przecież pannę Elżbietę Flower w Ameryce“.

„Co, pan ją poznał, — ona żyje może?“ krzyknął Marceli Remy z drżeniem w głosie.

„Niestety, mój kochany przyjacielu, muszę na to pytanie odpowiedzieć przecząco. Nie zginęła wprawdzie w morzu,

Na tym niezwykłym przyrządzie przebył Hiszpan Jose Palma drogę z Seville do Madrytu (600 km). Według doniesień dzienników hiszpańskich miał Palma na niektórych odcinkach drogi pędzić z szybkością... 40 km na godzinę. Kto chce, niech wierzy!

ale zginęła w jednej z przepaści zachodniej Ameryki“.

Marceli zachwiał się w tył obydwioma rękami chwycił się kurczowo za serce, — dwie wielkie łzy zabłysły w jego oczach.

Kazimierz opowiedział mu wszystko, co wiedział, naturalnie zamilczał tylko to, że Elżbieta rzuciła się wskutek niego z pędzącego pociągu. Skreślił całe to zdarzenie jako przypadek nieszczyśny, że wychyliła się za nadto z okna, straciła równowagę i spadła do przepaści.

„Nie żyje więc, zabita“, szeptał Remy. „Mój Boże, więc jej już nigdy nie ujrzę.“

Kazimierz zamilkł, parę minut szli w milczeniu, lecz młody oficer uspokoił się niedługo i prosił hrabiego o skreślenie mu dalszych wiadomych szczegółów. Tak spacerowali może jakie dwie godziny po parku, nie zdając sobie nawet sprawozdania z upłynionego czasu.

Nagle Kazimierz spoglądał na zegarek i zawołał:

„Doprawdy, to już trzecia godzina, rano zaraz zaświta. Ha, teraz już się nie oplaci wracać do domu, zwłaszcza że o szóstej rano czeka na mnie coś bardzo ważnego“.

„Co, tak rano? Musi to być rzeczywiście jakaś wielkiej wagi sprawa“.

„Panu mogę powiedzieć“, odpowiedział Kazimierz, „mam pojedynek. — Ale — doprawdy, — to chyba opatrność mi pana zsyła, czy nie chciałbyś mi pan jeszcze jednej ważnej usługi oddać, panie Remy?“

„O proszę, stoję do rozporządzenia pańskiego“.

„Zgodziłby się pan być moim sekundantem?“

„To obowiązek każdego oficera, oddać taką przysługę przyjacielowi swemu! Ale z kim się pan bije?“

„Z baronem Cezarem de Sokolski-Lubsza“, odpowiedział Kazimierz. Sekundant mojego przeciwnika nazywa się Ralf Ravington, kuzyn Elżbiety i jej wróg zarazem. Biedna ta opowiadała mi o nim wcale niesympatyczne rzeczy“.

„Naturalnie będę panu sekundantem“, odparł Marceli, „to jedno mnie tylko zastanawia, dlaczego przeciwnicy pańscy wywabili pana aż do Anglii?“

„Bo w Prusach bardzo ostra kara za pojedynek“.

„Ależ w Anglii także. Dopiero niedawno wydała królowa zastrzone rozporządzenia karne co do pojedynków“.

„Ha, trzeba być ostrożnym, zresztą przeciwnicy postarali się o spokojne, bezpieczne miejsce. — pojedynek nasz ma się odbyć koło Rattenburgu“.

„Rattenburgu?“ zawołał Marceli, „żyję dość długo w Londynie, więc znam to miejsce jako szczególnie osławione. Teraz ma tam być w tym gmachu, jeżeli się nie mylę, jakiś zakład leczniczy“.

„To mi wszystko jedno!“ odrzekł Kazimierz, „w każdym razie spodziewają się moi przeciwnicy, że nas tam policja nie przyłapie! A teraz, panie Remy, proszę ze mną do restauracji, trzeba się przecież posilić, jeżeli się chce dobrze trafić“.

Młodzi ludzie wyszedłszy z restauracji ujrzeli już wschodzące słońce. Powoli począł się olbrzym — miasto ożywiać i budzić.

CLXXV.

Obrońca.

Lola siedziała w więzieniu. Sprawa jej była aż za nadto jasna. Przy trupie, wyciągniętym z wody, znaleziono list, który wyraźnie wskazywał, kto jest mordercą. Byłoby niedorzecznością wypierać się czynu.

Lola też nie wypierała się. Przyznała, że wtrąciła Arabellę ze skały Loreley do rzeki. Skreśliła zarazem jednak, jak niecznie postąpiła sobie jej matka względem niej.

„Miałam prawo zabić tę kobietę“, zawołała Lola przy końcu przesłuchania „gdyż ona zniszczyła moją młodość, sama zabiła we mnie wszelkie lepsze uczucia, i popchnęła mnie na ścieżkę występku i zbrodni!“.

Sędzia śledczy przyznawał jej może w duszy rację, rozumiał zapewne, co za nienawiść i złość musiała się w ciągu lat zebrać w oskarżonej przeciw niesumiennej matce. Lecz żaden człowiek nie ma prawa odbierać życia drugiemu, choćby tenże był jego śmiertelnym wrogiem.

Zresztą oszukaństwo względem osoby hrabiego Kazimierza Zamskiego uczyniło Lolę niesympatyczną, nie zasługującą na łaskę.

Księdza, który ją chciał odwiedzić, odepchnęła i obraziła zarazem, wogóle względem wszystkich była nieprzystępna, dumna i niedowierzająca.

Pewnego dnia otworzyły się znów drzwi jej więzienia. Do środka wszedł jakiś młody, wysmukły mężczyzna, elegancko wystrojony. Twarz jego otaczała ciemna broda.

Lola spoglądała na nieznanego z niedowierzaniem.

„Co pan chce odemnie?“ zawołała, „zapewne chcecie mnie dalej śledzić i wybadywać, com miała powiedzieć, to i tak wyznałam, — czegoż chcecie więcej?“

Młody człowiek stał w milczeniu. Po chwili począł mówić cichym głosem:

„Pani się myli, nie jestem sędzią śledczym! — Przeciwnie! — Jestem obrońcą pani, nazwisko moje Albert Fröden!“

„Bronić chce mnie pan?“ odparła Lola, wpatrując się z uwagą w młodego mężczyznę, „ja myślę, że to się nie opłaci, czy tak, czy owak pójdę pod topór“.

„I to mówi pani tak spokojnie, — nie wdryga się sece pani przed śmiercią?“

„Ha, a jeżeli się umrzeć musi, — cóż to wszystko pomoże?“

„To jeszcze nie zdecydowane, — zupełnie wykluczonem nie jest, że sędziowie dadzą się zmiękczyć“.

„Dziękuję za to, — zamiast śmierci podyktują mi dożywotnie więzienie — brr!“

„Jednak często się zdarza, że nawet osoby skazane na dłuższe więzienie odzyskują w krótkim czasie wolność. Proszę wziąć na uwagę zmianę panującego, lub jego jubileusz, narodziny syna itd. Proszę pani więc przedewszystkiem nie tracić zupełnie nadziei i opowiedzieć mi wszystko szczegółowo, abym mógł ją bronić“.

Od tego czasu przychodził Albert Fröden codziennie do uwięzionej. Jakkolwiek Lola nie miała wielkiej nadziei w skuteczność jego obrony, jednak przyzwyczaiła się do niego i przyjemnem jej nawet było towarzystwo młodego wykształconego mężczyzny, który nie obchodził się z nią jak z upadłą,

owszem traktował ją ze szacunkiem i poważaniem.

Młodego obrońcę oczarowała jednak piękna kobieta swymi wdziękami. Czem częściej ją odwiedzał, tem więcej rozpalal sobie wyobraźnię. Nie widział w niej ani morderczyni matki, ani upadłej, widział tylko ideał kobiety, do której rwało go całą siłą młodocianego serca.

Żeby był przynajmniej wolnym, ale matka jego z domu Hartman już dawno porozumiała się ze swoim bratem, znanym nam już z opowiadania bankierem Hartmanem, żeby młodego Alberta ożenić z córką bankiera, Kornelją.

Albert poznał się już dawno z Kornelją, i młoda, ładna dziewczyna podobiała mu się swego czasu nawet bardzo, ale od czasu poznania Loli każda myśl o Kornelji była mu poprostu wstrętną.

Dzisiaj także, odchodząc z więzienia, marzył tylko o oczach Loli. Pomimo tego, że wiedział, iż Lola zgubiona, nie mógł się wyzwolić z jej czaru.

Cała opinia publiczna była przeciw Loli. Sprawę mieli rozstrzygnąć sędziowie przysięgli wylosowani z ludu.

Straszny żal chwycił za piersi nieśczęśliwie zakochanego obrońcę.

Malował sobie w fantazji krew mrożące obrazy ścięcia ukochanej.

Doszedł do domu na pół przytomny. Właśnie chciał się zamknąć w swoim pokoju, kiedy służący oznajmił mu, że matka jego życzy sobie pilnie z nim się rozmówić.

Fröden wstąpił do salonu i stanął na progu jak wryty. Matka nie była sama, koło niej stał jej brat, bankier Hartman, ze swoim synem Kurtem i córką Kornelją.

„Albercie“, zawołała pani Fröden, „wreszcie przyszedłeś, tak długo czekamy już na ciebie, popatrzno, co za miła niespodzianka! Nasi kochani krewni przybyli na tuł karnawał. Ale co tobie? Przybladłeś!“

„O nie, nie, to uciecha tak na mnie, podziałała“, odparł młody obrońca.

Dobytym wszystkim sił i okraszając twarz swą uśmiechem, przywitał się z wujem, z Kornelją i Kurtem, swoim dawnym kolegą i przyjacielem z uniwersytetu.

Rozpoczęły się wzajemne pytania, na które Albert odpowiadał z rozłaganiem.

Nie mógł zaprzeczyć piękności i taktu kuzynce swojej Kornelji, tysiąc razy powtarzał sobie w duszy, że ona godniejszą zostać jego żoną, że ona czysta, niewinna, — tamta druga zaś zbrodniarka, upadła kobieta — niestety, raz rozbudzona namiętność zamadło jasnym płomieniem wybuchnęła.

Rozmawiając z Kornelją, przypominał sobie ostatnią pozę, w jakiej Lolę spotkał. Spała w neglizie na swym tapczanie. Pierś jej ślicznie zaokrąglona podnosiła się regularnie, — białe jak alabaster ramiona odbijały cudownie od kruczonych włosów, — na pół otwarte usta krasał czarowny uśmiech.

Nie mógł się oderwać myślą od czaru tej niebezpiecznej kobiety, z każdym dniem, z każdą godziną zaplątywał się więcej w jej sieć.

Jeszcze jedno zdjęcie z wyścigów w Anglii, na którym widzimy dwie eleganckie toalety, wzbudzające wśród zgromadzonej na wyścigach publiczności, ogólny podziw.

Na szczęście zamyślenia jego nie zauważyło otoczenie, jeżeli zaś zauważyło, wytłumaczyło sobie zapewne nawalaniem drzwi. Na progu zjawił się stary Hartman.

Po obiedzie udało mu się uciec do swego pokoju. Lecz zaledwie mógł chwilę odetchnąć, zapukał ktoś do drzwi. Na progu zjawił się stary Hartman.

„Albercie, miałbym z tobą coś ważnego do pomówienia“, odezwał się bankier, siadając bez ceremonji naprzeciw niego i zapalając cygaro. „Spodziewam się, że się dorozumiewasz, o czem chcę z tobą pomówić. Musimy przecież raz porozumieć się dokładnie. Ześ zakochany w Kornelji, o tem wiem, — twoja matka doniosła mi o tem już dawno. Wiesz także zapewne o tem, że postanowiliśmy z moją siostrą pożenić was oboje. Będzie to dla nas ucieszą, widzieć dzieci nasze razem złączone.“

„Właściwie dotychczas Kornelja była winną temu, żeście się jeszcze nie pobrali. Chciała dopełnić wykształcenia, na co musiałem się zgodzić. Teraz właśnie skończyła i dlatego wybrałem się z nią do was. Powinieneś ty być do nas przyjechać i u nas powinny się odbyć zaręczyny, ale, że wiemy, że masz teraz dużo do czynienia i nie możesz się wyrwać uprzedziliśmy cię. Zresztą pomiędzy krewnymi nie trzeba formalności.“

„Co do mnie chciałbym, abyście się jutro zaręczyli, co ogłosimy zaraz w dziennikach, w cztery tygodnie później może się odbyć ślub. Nie lubię długich zwłok, tem bardziej, że jestem już stary, i dlatego chciałbym, abyś się pospieszył, żebym was mógł jeszcze zobaczyć razem szczęśliwych“.

Albert siedział jak skamieniały, nie zdolał ani słowem odpowiedzieć.

Pomimo tego, że był już właściwie na to oddawna przygotowany, zamroczyło mu w głowie.

Gdyby był otwartym, powinien był wprost szczerze powiedzieć wujowi, że nie może się żenić z Kornelją, bo zakochał się w innej.

Ale Albert wiedział o tem, że tem samem uczyniłby dwie rodziny nieszczęśliwymi. Swoją matkę i rodzinę Hartmanów, którzy uważaliby to za hańbę dla siebie, gdyby odrzucił rękę Kornelji, z którą właściwie już dawno był w milczeniu zaręczonym.

„No, ty nie nie odpowiadasz!” zawołał stary Hartman, strzepując popiół z cygara, „aha, rozumiem cię jako adwokat chcesz zapewne naprzód omówić dokładnie sprawy formalne.”

„Ależ wuju!”

„Nie, nie — ja także jestem tego zdania, żeby w pierw rachunki były załatwione, clara pocła czynią dobrych przyjaciół. Jak wiesz mam tylko dwoje dzieci, więc po mojej śmierci przypadnie im cały mój majątek w udziale. Będzie tam już zebranych parę milionów. — Pieniądze te zdobyte własną mą pracą i obrotnością bez poszukiwania i łez ludzi, przyniosą wam tylko błogosławieństwo. Zresztą każdej chwili, kiedy zapotrzebujesz gotówki, zwróc się tylko do mnie, — dla ciebie kasa moja zawsze otwarta! A więc wszystko w porządku?”

Bankier wyciągnął rękę do młodego adwokata. Albert nie miał dość siły, aby nie uściśnąć prawicy wuja, mówiąc:

„Kochany wujaszku, co się tyczy pieniędzy, zawstydzasz mnie tylko, ani sekundy nie pomyślałem o tem.” —

„Wiem, wiem, zanadto kochasz Kornelję!”

„No, — zresztą, — pomimo tego, że jestem jej ojcem, muszę ci powiedzieć, że ona ze wszelkich miar zasługuje na to. A więc jutro zaręczyny, chociaż dzisiaj byłoby jeszcze lepiej. Tak, dzisiaj wieczór. Prędko zaproszę parę twoich dobrych przyjaciół na kolację, ja sam wzniosę toast! A teraz bądź zdrów, mój kochany! — Daj pyska, synu, mogę cię przecież już tak zatytułować.”

Zanim się połapał młody obrońca, uściśkał go stary kordjalnie i znikł za drzwiami.

Albert padł na fotel jak oszołomiony.

W duszy młodego człowieka krzyczał bez ustanku jakiś głos:

„Tyś oszukańcem, — nieszlachetnie postępujesz, chcesz niewinną dziewczynę uczynić nieszczęśliwą, — ty jej przecież nie kochasz!”

Albert nie miał odwagi wyznać wszystko swojej matce lub zwierzyć się z tem przed wujem.

Nie uwierzyłby mu, — warjactwem chwilowem by to nazwali, — porzucić godną miłości dziewczynę dla jakiegś tam zbrodniarki, — ha, to tylko szal, — nie więcej.

Przedsięwziął sobie walczyć z tą nieszczęsną namiętnością wszemi siłami, — że napróżno, — był o tem przekonany. —

Wyścigi konne w Anglii są zarazem i rewją mody. Na zdjęciu widzimy dwa oryginalne, pełne wdzięku modele sukienek, demonstrowanych na ostatnich wyścigach hipicznych w jednej z podlondyńskich miejscowości.

Tego samego wieczora odbyły się zaręczyny.

Jak młodemu obrońcy się robiło, jak po szumnym toaście starego bankiera wszystko poczęło się cisnąć do niego i gratulować mu można sobie wyobrazić.

Nie wiedział, czy śmiać się, czy płakać. Najcięższa chwila nadeszła dopiero, kiedy sam na sam z Kornelją znalazł się w pokoju.

Młode, piękne dziewczę objęło go rączkami za szyję i poczęło mu szeptać do ucha piśczętliwie:

„Kochany Albercie, będę się starała wszelkimi siłami uszczęśliwić cię, — stać się ciębie godną!”

Jego godną! Tymczasem on bał się dotknąć jej rąk, bo czuł, że niegodziwie postępuje.

„Wszak prawda, Albercie, ty kochasz mnie,” szeptała znowu Kornelia, obrzucając młodego mężczyznę gorącym spojrzeniem.

„Naturalnie,” kłamał młody adwokat ściśniętym głosem. „Jakżeż miałbym cię nie kochać, kiedyś ty tak piękna, tak szlachetna.”

„Piękna? O tem nie wiem, szlachetną stanę się dopiero przez ciebie,” zapewniała Kornelia. — „Nieprawdaż, Albercie, dzisiaj musimy sobie przyrzec, że zawsze będziemy szczerze i otwarcie postępować wobec siebie, że nigdy żadne kłamstwo nie skała naszych ust, bo kłamstwo w małżeństwie, to robak co łczy szczęście dwojga ludzi!”

Ha, — robak ten już poczał swoją pracę, przecież skłamał już, mówiąc, że ją kocha.

Albert przyrzekł, czego od niego żądała niczego nie przeczuwająca narzeczona, poczał jej nawet szeptać wszystkie te słodkie słowa, jakie zakochani wzajem wymieniają.

Kornelia słuchała go upajając się głosem jego niby muzyką. Wzniosłszy oczy do góry z entuzjazmem.

„Albercie, tyś zawsze dla mnie był ideałem, ach, ja taka szczęśliwa, — tak szczęśliwa, że mogę cię nazwać moim.”

CLXXVI.

Młodość w kryminale

Już dawno północ minęła, kiedy ostatni goście rozeszli się z domu radcy ni Froden.

Słodki całus rozdzielił młodą parę.

Albert obejmując Kornelję i całując ją, myślał niestety tylko o uroczej Loli.

Kiedy wreszcie Albert został sam na sam w swoim pokoju, czuł, że coś go dławii i ścisza.

Wyszedł na ulicę i przesuwiał się przez tłum masek. Karnawał już się rozpoczął.

Pomimo tłumy rozrywającego umysł, myśl jego krążyła tylko koło Loli.

Zapewne śpi już, ale on musi się z nią widzieć, — musi słyszeć z ust jej wyznanie miłości, jakie widział już dzisiaj w jej oczach.

Wszedł do ponurych murów, po kilku słowach z urzędnikiem został wpuszczony do środka.

Odźwierny niemało był zdziwiony, kiedy ujrzał doktora o tej porze, lecz że zawidziewał ojcu Alberta swoje stanowisko, był z wielką rewerencją i dla syna.

Zrobił tylko uważnym młodego adwokata, by uważał na siebie, bo to kobieta podobna do tygrysa gotowa go zniemacka napaść i zrobić mu coś złego.

„Ach, to fantazję, proszę tylko spokojnie zamknąć drzwi od celi z zewnątrz, ja się nie boję, przecież jestem mężczyzną, a ona kobieta,” odpowiedział Froden.

Stary odźwierny pokiwał głową i włączając adwokatowi latarkę, wpuścił go do celi, zamykając drzwi za wchodzącym na klucz.

Albert, wstąpiwszy do środka, zastał Lolę na pół ubraną siedzącą na kraju łapczana.

Czy słyszała go? Czy poczuła?

Wielkimi, pytającymi oczyma wpała na nią w młodego obrońcę.

Froden nie spostrzegł, że przy wejściu jego lekki uśmiech zaigrał na twarzy pięknej kobiety.

„Lolu, to ja,” odezwał się Albert Froden, — „obrońca pani.”

„Co tak późno w noc przychodzi pan do mnie?” spytała Lola, nie powstając z miejsca, „skądże ta wielka ofiana z pańskiej strony, że aż snu się pan dla mnie zrzekł, ja nie chcę, — nie chcę ratunku!”

„Proszę tak nie mówić,” prosił Albert, „ja nie tracę nadziei, że mi się uda —”

„Wyrok śmierci na dożywotnie więzienie przemienić,” podchwyciła szybko Lola, „a ja tego nie chcę, — ja chcę umrzeć!”

„Pani chce umrzeć, Lolu?” spytał Albert z drżeniem w głosie. „To nie może być na serio powiedziane, to chyba

Powód ocalenia

Lotnik: — Więc tylko pan jeden ocalał z załogi tego okrętu? To ciekawe! Niechże mi pan opowie, jak się to stało?

Marynarz: — Ano urządziłem się w porcie i spóźniłem na statek.

Przeszkoda

— Czy miałeś już jaki wypadek podczas lotu z aparatem?

— O tak, raz w żaden sposób nie mogłem wylądować bo moja teściowa stała z parasolem na lotnisku.

„Wersalska grzeczność“

Szef: ...a teraz mój kochany Józku skończyłeś okres terminowania, nie będę ciebie więcej „tykał“. Od dnia dzisiejszego pan będzie zamiatał kantor!

Wytlumaczył

— Czy gołąb, który przyniósł Noemu gałązkę oliwną był samcem czy samiczką?

— Samcem.

— Skąd wiesz?

— Bo samiczka nie mogłaby trzymać dzióbka tak długo zamkniętym.

W celi więziennej

Więzień 1-szy: Dostałem dziesięć lat za okradzenie bankiera Kohna. A ty?

Więzień 2-gi: A ja jestem właśnie bankier Kohn.

Złe wychowanie

Te małpy w ogrodzie zoologicznym nie są wcale wychowane. Wyobraź sobie! Dałem jednej z nich kilka cukierków, potem ona sama wzięła mi chustkę i melonik, a na dodatek pokazała mi język.

Na wsi

Warszawianin u przyjaciela swojego na wsi, udaje doskonałego jeźdźcę. Wybierając się na spacer konno, kładzie na konia siódło, obróciwszy je tyłem do przodu.

— Na odwrót? — mówi przyjaciel.

— A ty skąd wiesz w którą stronę ja chcę jechać?

Oryginalna recepta małomiasteczkowego felczera

Rp. Hyene sól Fury pół skrupuła Sahare albo Uncyje halbe Machen dy pułwis, na sześć proszki do środka jak Zymniucha ma trzęsieć a prócz tego o Lija ryczyna i żele dla kobiety.
Icek Ananas.

Łobuz

— Ty łobuzie jeden, gdyby ojciec twój widział twoje postępowanie, osiwiłaby ze zmarwienia.

— To byłoby dla niego z wielką korzyścią.

— W jaki sposób?

— Bo mój ojciec jest łysy jak kolano.

Bez złudzeń

Młody adwokat (do oskarżonego): — Przekonany jestem o pańskiej niewinności.

Klijent: — E, widać, że z pana mecenas a to jeszcze młody adwokat.

Zrewanżował się

Nauczyciel: — Słyszałem, że z ciebie Karolku jest straszny łobuz.

Karolek: — To jeszcze nic, ale gdyby pan tylko słyszał, co moi rodzice o panu mówią!

Dla pamięci

— Wiesz mężu, powinieneś bezwarunkowo kazać się sfotografować.

— Po co? dla kogo?

— Dla mnie, mój kochany. Tak rzadko bywasz w domu, że boję się, iż zapomnę zupełnie jak wyglądasz.

Co lepsze

Stały gość do kelnera: — I to ma być befszyk? Przecież to można pęknąć ze śmiechu...

Kelner: — Dzięki Bogu, panie doktorze, że pan to tak przyjmuje... wszyscy goście dotąd wymyślali co się zmieści!

Dziwne

— Wiesz co, wszystko, w co włożyłem pieniądze, z wyjątkiem jednej rzeczy uleciało w powietrze.

— Z wyjątkiem jakiej?

— Z wyjątkiem balonów.

Dobry mąż

— Muszę mieć koniecznie w tym roku nowe futro — oświadczyła żona pewnego słynnego chirurga.

— Dobrze moja droga! — zgodził się. — Zaraz zbadam, kto z bogatszych ludzi cierpi na ślepą kiskę.

Cudowne dziecko

— Czy to pańska córka?

— Tak. Powiadam panu, to cudowne dziecko. Ma dziesięć lat i nie gra na fortepianie...

Jej najlepsza rola

Aktorka: W której roli podobam ci się Kasiu najlepiej?

Kucharka: Jako nieżywa, wielmożna pani.

Oburzony

— Zrzekam się posagu dla pańskiej córki!

— Co? pan się zrzeka? Pan chcesz, żebym mu córkę darował?

Winien kot

Dyrektor więzienia (do nowo odstawionego więźnia): — Toście się tu znów zjawili. Nie długo trwała wasza wolność, zaledwie kilka tygodni.

Więzień: Panie dyrektorze, ja wiedziałem, że nie długo będę wolnym, bo gdy ostatni raz wychodziłem z więzienia, kot przeleciał mi przez drogę.

Mieszczuch na soś

— Budzić pana chyba nie potrzebujemy. Kogut pieje wcześnie.

— Dobrze. Proszę nastawić go na siódmą rano.

Ma wszystko

Żona do męża:

— My współczesne kobiety mamy ciężkie życie. Jakże dobrze było Ewie w raju.

— Nie widzę żadnej różnicy — odpowiada mąż — masz też ogród, masz też męża, i nie masz co na siebie włożyć.

Bigamista przed sądem

Przed sądem staje człowiek po raz drugi oskarżony o biganię.

Sędzia: — Jesteście recydywistą?

Oskarżony: — Nie, panie sędzio, nieszczęśliwy obłąkany!

Uspokoila go

— Mam wrażenie, że od pewnego czasu uważa mnie pani za głupca?

— Ach! Broń Boże! Staram się nie sądzić ludzi z powierzchowności.

Dobry uczeń

Ojciec — Jasiu, co ty robisz w szkole?

Syn — Nic, proszę taty — siedzę i czekam, aż zadzwonią i puszcza do domu.

„Czy wie pani?“...

— Czy wie pani, jaka jest różnica między taksówką a tramwajem?

— Nie.

— W takim razie pojedziemy tramwajem.

Żywy trup

— Antek, cośś taki ważny dzisiaj?

— Bo ja zginąłem w pojedynku.

— Jaki? Zginąłeś, a chodzisz!

— Miałem mieć pojedynek... Właśnie moi sekundanci mnie teraz szukają.

Powód włożenia nowej sukni

Mąż. — Jeszcze jedna nowa suknia?

Żona. — Nie mogłam, mój drogi, postąpić inaczej; muszę przecieżyć coś włożyć na siebie, by przyjąć jutro nową pokojówkę.

Rozpacz

— Skoro mój mąż umarł, to i ja żyć nie chcę! Pójdę za nim.

— Bój się Boga! Kobieto dajże mu trochę odpocząć — przynajmniej w grobie!

Nic nowego

Kabalka: — Widzę w kartach coś szczęśliwego. Blondyn myśli napisać do pani.

Pani: — Wiem, dostanę rachunek od mego krawca.

Przyzwolci zięćciowie

— Mój zięć, to bardzo przyzwolty człowiek, nie upomina się o posag.

— Mój jeszcze przyzwoltszy, bo mi nawet córkę odesłał.

córkę odesłał.

PRZEDPŁATA już z odnoszeniem przez pocztę mies. 1,00 zł, kwart. 3,00 zł. Pod opaską mies. zł 1,50, kwart. zł 4,50. Zagranicą zł 1,50 mies. W razie wypadków, spowodowanych słą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajku itp, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a prenumeratorki nie mają prawa do odszkodowania

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Żnin (Wlkp.), ulica Śniadeckich 8
P. K. O. Nr. 207.393. — Telefon 32

Rekopisów nie zwraca się.

Wystarczy adresować:

„MOJE POWIESCI“ — ŻNIN.

CENY OGŁOSZEŃ: 1/1 strona 450,— zł, 1/2 strony 225,— zł i t. d. Wiersz milimetry szerokości 31 mm 25 groszy. Drobne ogłoszenia: za każdy wyraz 10 groszy, dla poszukujących pracy 50 proc. zniżki. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 50 proc. Ogłoszenia przyjmuje się 10 dni przed datą numeru.